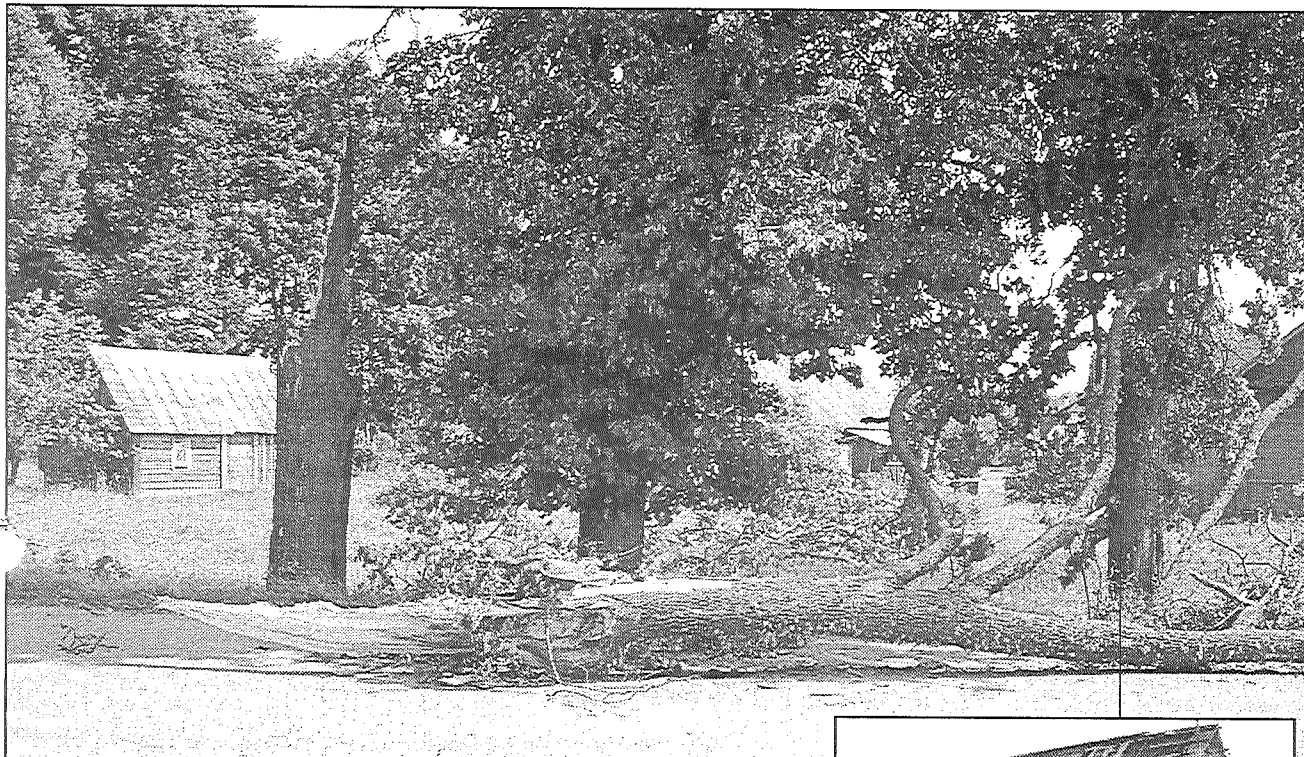
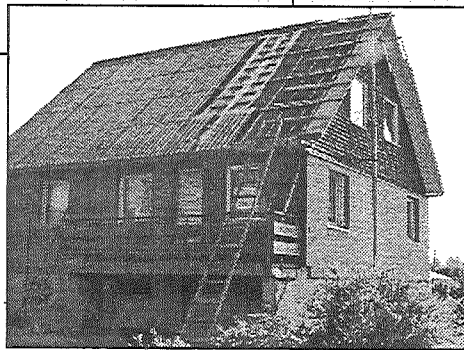

Aizkalnē plosās spēcīga vētra

● Sestdienas vakarā Aizkalnē plosījās spēcīga vētra, kurai centrā augošā liepa tāds nieks vien bija. Aculiecinieki stāsta, ka divdesmitgadīgie bērziņi ceļmalā viesuļa laikā bija noliekti līdz ar zemi.

● Līvānu tipa mājiņu rajons viesuļvētrā visvairāk cietis. Jumta seguma šifera atlūzas lidojušas pat 70 metrus, izsitot kaimiņmāju logu stiklu. Foto: M.Rukosujevs

Sestdien Aizkalnes pagasta iedzīvotājus negaidot pārsteidza spēcīga vētra. Pāris minūšu laikā nolauzti koki, vairākām mājām norauti jumti un tikai laimīgas nejaušības dēļ šajā dabas stihijā nav cietuši cilvēki.

Likās, ka lietus nebūs

Aizkalnieša Jāņa Staškeviča «līvānietes» jumts cietis visai pamatīgi, stiprais vējš aizrāvis sev līdzī apmēram 30 šifera loksnes, pagalmā sakrāta iespaidīga kaudze ar salauztiem jumta seguma gabaliem. Šifera atlūzas viesulis nesis sev līdzī kādus 70 metrus, kur tās ietriekušās kaimiņu mājas logos un jumtā, stāsta saimnieks. Viņš brīnās, ka tā noticis, jo pirms tam nekas neliecināja, ka gaidāms stiprs negaiss. Nepaspējis pat aptvert, kas notiek, viena vie-

nīga ūdens siena bijusi priekšā, dzirdējis aizdomīgu troksni, domājis, varbūt nolauzta televīzijas antena. Tad viss noklusis. Viesulis plosījies tikai pāris minūtes, ne ilgāk, kad izgājis pagalmā, lietus vairs nelijis, tikai visapkārt mētājušies salauzti šifera gabali. Arī kaimiņam kāda ceturta daļa jumta seguma vētra norauta.

Laimīgā kārtā cilvēki necieta

Voldemāra Šņepsta un viņa kaimiņu mājā viesuļvētras nestie šifera gabali izsītuši logu stiklus, norauts arī šķūniša jumts, kur glabājies siens. — Pa mājas otrā stāva logu šifera gabali lidoja taisni iekšā istabā. Domāju, ka gāzas jumts, — stāsta mājas saimniece, V.Šņepsta māte. Labi, ka ārā tobrīd nav bijuši bērni, jo tad sekas būtu grūti prognozēt. Tagad nepieciešams stiklot izsīstos logus, taču saimniece stāsta, ka māja ir

aprošināta, tādēļ esot cerība uz materiālu kompensāciju. Jumtu gan salabojuši nekavējoties, jo sinoptiķi ziņojot arvien jaunas lietavas ar spēcīgu negaisu. Šķūnī tikko savests siens, bet ēciņas jumts norauts, bail, ka nesaļist, tādēļ daļu steiguši pārvest drošākā vietā. Vētra ilgusi tikai īsu brīdi, bet licies, ka māja sagrūs pāri galvai, tobrīd nevarējuši saprast, kas notiek, pirmajā brīdī domājuši, ka krusa. Pat sīpoli izrauti no zemes, bet nelielie bērzi ceļa malā locījušies līdz zemei. — Jūs nevar iedomāties, kas te notika, — atceroties sestdienas viesuli, saka mājas saimniece.

Cietušie saņems kompensāciju

Preiļu novada Aizkalnes pagasta teritoriālās komitejas priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis stāsta, ka vētra skārusi arī viņa ģimenes māju. Vējš

atrāvis balkona durvis, bērni pūlējušies tās aiztaisīt, bet nav varējuši. Istabā viesulis pacēlis no grīdas paklāju, bet augstāvē izsīstis abas loga aillas, labi, ka gultā torbīd negulēja neviens no bērniem, jo tad stikla lauskas būtu uzkritušas tieši gulētājam virsū.

Spēcīgo vēju nav izturējuši arī divi lieli koki pagasta centrā. Milzīgā liepa iepretī baznīcai nolauzta pilnībā, saplošītie zari vēl pirmdienas priekšpusdienā uzskatāmi atgādināja par postošo dabas stihiju, kas sestdienas vakarā bija plosījies Aizkalnē. Divām ģimenēm, kuru mājas viesulī cietušas visvairāk, pašvaldība piešķirusi vienreizēju palīdzību 70 latu apmērā jumta seguma iegādei, taču iedzīvotāji nav pārliecināti, ka šī būs pēdējā vētra šajā neparasti karstajā vasarā.

G.Kraukle

Sestdien Preiļos svinīgi sagaidīs jauno dekānu

Preiļu draudze sestdien, 21. jūlijā pulksten 7.00 ar ziediem un sālsmaizi pie Preiļu Romas katoļu baznīcas svinīgi sagaidīs jauno dekānu Jāni Stepīņu.

Preiļu dekanātā pēc iepriekšējā dekāna Jāzepa Gugāna nāves šī gada martā

nebija pastāvīga dekāna un priestera. Šos pienākumus veica Līvānu Romas katoļu draudzes dekāns Pēteris Ozoliņš. Preiļu draudze par palīdzību un atbalstu vēlas pateikties arī Pēterim Ozoliņam. Svinīga atvaidīšanās no dekāna paredzēta piektdien, 20. jūlijā pulksten 8.00 pēc rīta mīses, ko vadīs Pēteris Ozoliņš.

Kā pastāstīja Preiļu draudzes vecākā Valija Leone, Līvānu dekānu sveiks ar dzīvo Rožukroni, tas ir, cilvēki ar lūgšanām veidos rožukroni, katrs turot rozes ziedu.

Jānis Stepīns, kurš turpmāk veiks Preiļu dekanāta un Preiļu katoļu baznīcas dekāna pienākumus, līdz šim bija Aglonas dekanāta dekāns.

Priesteris Aglonas bazilikā aizvadīja trīs gadus.

Aglonas bazilikā dekāna gaitas atkal uzsāk Andris Aglonietis, kurš šeit strādāja līdz Jāņa Stepīņa atnākšanai. Pēdējos trīs gadus Andris Aglonietis strādāja Dagdas bazilikā.

L.Rancāne

Nenokavējiet! Līdz 25. jūlijam

«NOVADNIEKU»

augustam un līdz gada beigām

var pasūtīt visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem.

Abonentiem augustā tiks izlozēta «Lattelekom» balva, «Unibankas» un «Novadnieka» prezentācijas priekšmeti, IU «Paula 3» torte, dāvanu kartes, ko piedāvā veikali «Rūķi», «Karīna», «Ģimenīte», IU «Volkovs», «Salanga», SIA «Gardums», IU «Komar Karate Klubs Aglona».

ZIŅAS

Preiļu novada domes priekšsēdētāja kandidatūru izvirza TP ar LSDSP un LDP atbalstu

Kā informēja novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Aleksandrs Poplavskis, Preiļu novada domes priekšsēdētāja vēlēšanas notiks 19. jūlijā pulksten 14.00 rajona padomes zālē.

«Novadnieka» rīcībā ir informācija, ka novada domē ievēlētie deputāti no trim partijām — Tautas partija (TP), Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija (LSDSP) un Latvijas Demokrātiskā partija (LDP) — ir savstarpēji vienojušies par sadarbību. No šo triju partiju sarakstiem domē ievēlētie deputāti ir nolēmuši domes priekšsēdētāja amatam izvirzīt un atbalstīt Jāzepa Šņepsta (TP) kandidatūru. Tādā veidā Jāzepa Šņepsta kandidatūra vēlēšanās saņems septiņas deputātu balsis.

Jāzeps Šņepsts arī priekšvēlēšanu kampaņā nav slēpis, ka ir gatavs uzņemties novada domes priekšsēdētāja amata pienākumus. Tomēr vēlēšanās viņš ieguva uz pusi mazāku vēlēšanu uzticību (1124 balsis) nekā līdzšinējais domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns (2281 balsis).

Vakar «Novadniekam» neizdevās sazināties ar Jāzēpu Šņepstu un noskaidrot apstākļus, kas pamudināja izveidot koalīciju ar trim partijām, atstumjot malā vienu no populārākajām partijām — Latvijas ceļu (LC), kas novada domes vēlēšanās ieguva četras vietas. LC un LSDSP ar iegūtajām četrām vietām katrai bija jābūt par galvenajām noteicējām jaunievēlētājā domē, taču pašlaik LC palicis malā.

Informāciju par triju partiju sadarbības izveidošanu un Jāzepa Šņepsta kandidatūru mēra amatam apstiprināja deputāts Jānis Eglītis (TP). Viņš uzskata, ka neviens nav atstumts malā. Visām partijām, teica Jānis Eglītis, tika piedāvāts noslēgt vienošanos, kurā viens no punktiem bija atbalstīt TP izvirzīto kandidatūru domes priekšsēdētāja amatam — Jāzēpu Šņepstu. Uz šo aicinājumu atsauca LSDSP un LDP. Šīs partijas atbalstīs arī atbrīvotā novada domes priekšsēdētāja vietnieka kandidatūru — Vladimīru Ivanovu (LSDSP).

Deputāts apņemas gādāt finansējumu sporta zālei

Šī gada pavasarī tikko sasauktās Līvānu novada domes deputāti nespēja vienoties par finansējuma meklēšanas kārtību Līvānu ģimnāzijas sporta zāles celtniecībai. Šobrīd šo jautājumu, kas bija izsaucis plašu rezonansi Latvijas masu medijos, esošie deputāti, šķiet, sākuši risināt konstruktīvi. Deputāts no Tautas partijas Jānis Klaužs lūdza domes pilnvarojumu šī jautājuma tālākai risināšanai, ko pārējie deputāti arī neliedza. Sarunas, kas saistītas ar Līvānu ģimnāzijas sporta zāles celtniecības finansējuma meklējumiem, turpmāk domes vārdā risinās deputāts Jānis Klaužs. Šis ir viens no pirmajiem principiāliem Līvānu novada domes lēmumiem, kurā pozīcijas un opozīcijas starpā tika panākta vienošanās.

Līvānu pensionāri brauks uz Ventspili

Nākamnedēļ uz Ventspili gatavojas doties Līvānu pensionāri. Kā pastāstīja viena no brauciena organizētājām, pensionāru apvienības vadītāja Veneranda Caune, ekskursijā dosies 57 cilvēki, galvenokārt līvānieši. Lai arī transporta izdevumus vajadzēs segt pašiem, gribētāju ir krietni vairāk nekā autobusā vietu, tas liecina, ka pensijas vecuma ļaudis ir noilgojušies pēc jauniem iespaidiem un labprāt apceļotu savu dzimto zemi. Ventspili pensionāri vizināsies ar kuģi pa Ventu līdz pat Jūras vērtiem, apmeklēs muzejus un satiksies ar turienes pensionāriem. Tie, kas uz Ventspili netika, augusta beigās kopā ar Jēkabpils pensionāru apvienības domubiedriem dosies ekskursijā uz Alūksni, pastāstīja V.Caune.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Luterāņu un katoļu skaits Latvijā ir līdzīgs

Pēc pētījuma centra SKDS maija aptaujas datiem Latvijā ir 23,8% luterāņu, 22,3% katoļu, 18,9% pareizticīgo, 2,7% vecticībnieku, 0,8% baptistu, 0,4% adventistu, 0,1% jūdaišu. Visvairāk katoļu ir Latgalē, luterāņi koncentrējušies Kurzemē un Vidzemē, bet visvairāk pareizticīgo ir Rīgā.

Pacientiem būs jāpiemaksā par valsts atvēlētajām zālēm

Pacientiem, kuri šobrīd saņem valsts daļēji vai pilnībā apmaksātos medikamentus, šo zāļu iegādei turpmāk būs jāatvēr lielāka naudas summa, paredz Labklājības ministrijas sagatavotie likuma grozījumi. Tādējādi valsts cer rast papildu līdzekļus kompensējamo zāļu apmaksai. Ja valdība šo projektu atbalstīs, pacientu līdzdalības maksājumi par kompensētajām zālēm būs no nākamā gada. Pacientiem, kam par zālēm bija jāpiemaksā ceturtdaļa daļa cenas, nāksies maksāt pusi, kuriem medikamenti bija par brīvu, būs jāmaksā 25% cenas. Smagajām diagnozēm, kā, piemēram, diabēts un onkoloģiskās slimības, kompensācijas apjoms saglabāsies 100% apmērā. Patlaban valsts apmaksā 18 diagnožu grupas, un kompensējamo zāļu sarakstā ir 600 medikamentu. Latvijā kompensējamajos medikamentus saņem 10% (!) iedzīvotāju.

Sūdzamies par nabadzību, bet ēdam uz nebēdu

Šī gada pirmajos sešos mēnešos Latvijā ievesti vairāk nekā 15 miljoni kilogramu gaļas, informē Sanitārā robežinspekcija. Visvairāk pie mums tiek ēsta putnu gaļa, tad patērēta ziņā seko cūkgaļa, liellopu gaļa nav tik iecienīta. Visvairāk gaļu (un tikai vistas) ievadam no Nīderlandes, tai seko Igaunija, kas pusgadā importējusi 2 782 114 kilogramus liellopu gaļas, cūkgaļu, gaļas subproduktus un putnu gaļu. Trešā lielākā gaļas importētājvalsts ir bijusi ASV, no kurienes Latvijā kopumā ievada 2 626 508 kilogramus gaļas subproduktu un putnu gaļas.

Cīņai ar korupciju ieviests uzticības tālrūnis

No 16. līdz 30. jūlijam darbosies pretkorupcijas uzticības tālrūnis — 7282816. Zvanot uz šo numuru, Latvijas iedzīvotāji anonīmi varēs sniegt informāciju par gadījumiem, kad viņi saskārušies ar kādu korupcijas veidu, ziņo LETA. Informācija tiks izmantota gatavojot TV un radio raidījumus, lai celtu vispārējo sabiedrības informētības līmeni ar korupciju saistītos jautājumos.

Zibens nosper 12 zirgus

Svētdienas vakarā Latviju pārsteidza spēcīgs negaiss, atsevišķās vietās nodarot lielu postu. Valkas rajona Trikātas pagastā kādā zemnieku saimniecībā negaisa laikā aplokā uz lauka atradās 17 sporta zirgi. Divpadsmit no tiem ļoti striprā zibens spērienā gāja bojā.

Ziņas sagatavoja
T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

ZIŅAS

Ceļus kaisa arī vasarā

Izrādās, ka šajās svelmainajās vasaras dienās pastiprināti svīst ne tikai cilvēki, bet arī ceļi, pa kuru asfalta segumu pārvietojamies. Kādi ceļu uzturēšanas pasākumi veicami šobrīd, stāsta VAS «Latgales ceļi» prezidents Ilgvars Muzikants.

Asfalts kūst un lietainā laikā ir bīstams

Ceļu bitumena segums vasaras karstajās dienās ievērojami sakarst un tā temperatūra sasniedz pat 70-80 grādus. Latvijā nav tik kvalitatīvu ceļu seguma materiālu, kas spētu izturēt šādas temperatūras svārstības, ja ņem vērā, ka aukstākajos ziemas mēnešos asfalta segums savukārt stipri atdziest. Ceļu svišanas problēma ir aktuāla katru vasaru, tādēļ Latvijas Autoceļu direkcija ir izdevusi rīkojumu atsevišķu valsts nozīmes autoceļu kaisīšanai ar smiltīm vai sīksķembām, lai novērstu asfalta izkušanu.

Pēcpusdienā, kad gaisa temperatūra pārsniedz 30 grādus, asfalts kļūst šķidrāks, bitumena virsma ir slidena un līp pie automašīnu riepām, rezultātā tiek izrautas seguma daļiņas, aizlāpītās bedrītes veidojas no jauna — tiek bojāts asfalta segums. Ja vēl uzliet lietus, uz ceļa braucamās daļas veidojas eļļains slānis, kas ir braucējiem bīstams, jo ir pat slidenāks kā ziemā mēdz būt ledus, skaidro Ilgvars Muzikants.

Kaisīšana ar smiltīm vai, labākajā gadījumā, adatu šķembām, veicina brīvā bitumena uzsūkšanos, un, ja šie

darbi tiek veikti kvalitatīvi, tad problēmu izdodas novērst, taču vajadzības gadījumā kaisīšanu atkārtoti. Pastiprināta ceļu seguma svišana novērojama uz brauktuvēm ar lielāku slodzi, piemēram, uz šosejas Rīgas — Daugavpils, taču pagaidām stāvoklis ir normāls un satraukties nevajadzētu. Kaisīšana jebkurā gadījumā ir daudz lētāka un izdevīgāka nekā ceļu segumu atjaunošana un remonts, piebilst I.Muzikants.

Līdzekļi ceļu uzturēšanai samazinās

Ar katru gadu sarūk līdzekļu apjoms, ko valsts atvēl autoceļu uzturēšanai, remontam naudas nav gandrīz nemaz. Šogad noslēgts līgums ar Latvijas autoceļu direkciju par veicamajiem vasaras darbiem, kam finansējums ir par 270 000 latiem mazāks nekā pagājušajā gadā. Neraugoties uz to, ziemā neatliekamie darbi tika veikti, un, kā smejas Ilgvars Muzikants, zēl, ka šogad mums bijis maz sniega, jo līdz ar to «Latgales ceļiem» mazāk darba un attiecīgi arī mazāk naudas. Tomēr finansu situācija smaidīt nelauj — ja agrāk ziemas periodā tika kaisīti arī mazie, vietējās nozīmes ceļi, tad tagad tos vairs nekaisa, un cilvēki ir pieraduši, ka tā, jo visi apzinās — valstij nav naudas pienācīgai ceļu uzturēšanai. VAS «Latgales ceļi» pamatuzdevums un galvenā funkcija ir tieši valsts autoceļu ikdienas uzturēšana. Zem šī jēdziena slēpjas katru dienu veicamais darbs, un to nekad nav iespējams strikti plānot.

— Gada sākumā nevarējam plānot, ka jūlijā gaisa tem-

peratūra sasniegs 30 grādus, tāpat arī šobrīd nevaram zināt — decembrī vai februārī būs lieli puteņi, un tieši kurā datumā un kurā ceļa posmā būs spiesti atjaunot norautās ceļazīmes.

Ceļi Latgalē nav nedz sliktāki, nedz labāki

Par autoceļu periodiskās uzturēšanas darbiem tiek rīkoti atsevišķi konkursi. Konkursa kārtībā VAS «Latgales ceļi» ir ieguvusi tiesības ceļu horizontālā marķējuma (baltās līnijas uz ceļiem) uzturēšanas darbu veikšanai par kopējo summu 600 000 latu. Uzņēmumam ir darbiem piemērota, moderna tehnika, kas 2000. gadā ļāva veikt horizontālās marķēšanas darbus posmā no Terehovas līdz pat Ventspilij. Šogad šāda veida darbi tiks veikti Latgales reģionā. — Darbu veikšanai iepirkam pārsvarā lietotu tehniku, taču viss aprīkojums ir jauns. Mums ir, piemēram, 9 pilnīgi jauni greideri, tikko iegādājāmie Volvo frontālo iekrāvēju, kuram ir pilnīgi jauns dzinējs, tas strādās Rēzeknē un Ludzā. No otras puses, dārgā tehnika sevi neatpeln, ja nav pasūtījumu un tā netiek pietiekami noslogota.

I.Muzikants pauda pārliecību, ka Latgalē nebūt nav sliktāka ceļu kvalitāte, kā pieņemts domāt. Tāpat kā Kurzemē un Vidzemē, arī pie mums ir sabrukušī un ir lieliskas kvalitātes ceļi. Tiesa gan, šobrīd liela daļa līdzekļu, ko vajadzētu novirzīt ceļu remontiem, aizplūst slavenā autoceļa Via Baltica virzienā, no kā, piemēram, Latgales iedzīvotājiem labums būs visai nosa-

cīts. Šī ceļa celtniecībai 70% finansējuma piešķir Eiropas fondi, 30% jāsedz Latvijas pusei, taču tā ir salīdzinoši liela nauda daļa, kas būtībā sastāda visu ceļu būvniecībai paredzēto budžetu.

Novalkāts mētēlis nekad nebūs jauns

Runājot par ceļu kvalitāti, rajonā ir ļoti liels skaits brauktuvju, kas pamazām sabrūk, jo nav naudas atjaunošanai. Kā atzina I.Muzikants, vidējais asfalta seguma «mūžs» nepārsniedz 12 gadus, tad tas prasa atjaunošanu. Ja ceļš sabrucis pilnībā, tad lāpīšana vairs nelīdzēs, un brauktuve nekad nebūs kā jauna. Situācija uz ceļiem salīdzināma ar vecu mēteli, kuru, protams, var lāpīt, bet tas nekad nebūs jauns un kvalitatīvs. Preiļu rajonā kā vienus no «smagākajiem» ceļu posmiem I.Muzikants min ceļus maršrutos Preiļi — Viļāni; Pelēči — Aizkalne — Korsikova, kā arī citus, diemžēl apsolt, ka tuvākajā laikā tos atjaunos, nevar neviens. Veiksme ir Līvānu — Rožupes ceļa posma remonts, taču arī šis salīdzinoši jaunais asfalta klājums jau prasās pēc remonta.

Situācijā, kad katru gadu sarūk ceļu uzturēšanai un būvniecībai paredzētie līdzekļi, nākotne nesolās būt patīkama. — Ja Finanšu ministrija, Valsts ieņēmumu dienests, muita un citi orgāni neatrisinās problēmas ar akcīzes nodokļa iekasēšanu, ja neatīstīsim savu tautsaimniecību, nekādu cerību uz labiem ceļiem mums nav, — saka «Latgales ceļi» prezidents.

G.Kraukle

Palielina gultas dienas vērtību

13. jūlijā notika Daugavas slimokases valdes sēde, kurā tika spriests par vairākām pacientiem un medicīnas iestādēm svarīgām lietām. Par šajā tikšanās reizē lemto «Novadniekam» pastāstīja rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore.

Abās rajona slimnīcās (Preiļos, Līvānos) no 1. jūlija tiek palielināta gultas dienas vērtība. Pašvaldības uzņēmumam «Preiļu slimnīca» šī vērtība noteikta Ls 9,50 par

gultas dienu (bija Ls 7,90), bet p/u «Līvānu slimnīca» — Ls 8,90 (bija 7,40).

Otrs būtisks lēmums saistīts ar slimokasu filiāļu štatu samazināšanu. Ar 1. septembri rajonu filiālēs vairs nebūs ekonomista štata vietas. Ekonomiskā nodaļa darbosies katras slimokases centrālajā iestādē — mums tā būs Aizkrauklē. Tādējādi tiks panākta ekonomiskā dienesta darbības efektivitātes celšana. Ekonomiskās nodaļas uzdevums būs reāli analizēt esošo stāvokli edicīnas aprūpē, izteikt priekšlikumus un meklēt

izdevīgākas iespējas, sacīja A.Pastore.

Ja iedzīvotājiem radušās neskaidrības vai jautājumi saistībā ar pacienta tiesībām, maksas un bezmaksas medicīniskajiem pakalpojumiem, ārstniecības iespējām konkrētos veselības sarežģījumu gadījumos, un to izcenojumiem, to iespējams noskaidrot ne tikai pie sava ģimenes ārsta vai slimokases filiālē, bet arī personīgi pa bezmaksas telefonu 8005800.

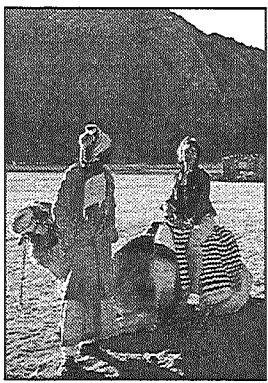
— Šādu iespēju piedāvā Labklājības ministrija, darot to zināmu sarunās, kas nesen

notika starp ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjiem. Šo tālrūni gan nevajadzētu pārvērst par savu sūdzību un neapmierinātības objektu, bet gan izmantot konkrētas informācijas iegūšanai. Piemēram, ja cilvēkam ir nepieciešama kāda sarežģīta operācija, piezvanot viņš varēs uzzināt, kur šādu iespēju piedāvā, cik tas maksā, kādas atlaides tiesīgs saņemt apdrošināts pacients, sacīja A.Pastore, aicinot iedzīvotājus izmantot šo iespēju.

G.Kraukle

TREŠDIENAS INTERVIJA

Visnotaļ lietišķam stilam atbilstošajā pagalmā pie SIA «Celmeņi ASK» ēkas reizēm gadās vērot visai amizantu ainu. Skaista, gaišmataina sieviete, stipri vien dekolētētā tērpā, ar iedzīmtu lēdiņas iznesību demonstrē motorzāģa darbību duciņu viru bariņam. Tā ir SVETLANA RUČA, «Celmeņu» īpašniece. Tehnika ir viņas ampuļā, un, galu galā, nekur jau nav teikts, ka sievietei tehnikas jomā jādarbojas vateni un kombinzonā. Precizitātes labad būtu jāatšifrē uzņēmuma nosaukumā minētie burti — «ASK», kas nav nekas cits kā visu triju oficiālo «Celmeņu» īpašnieku iniciāļi: Aloīzs — vīrs, par kuru Svetlana sarunas laikā mēdz piebilst — bijušais, Kristīne — meita un viņa pati. Tagad, vasarā uzņēmumā ik dienas sastopami visi četri Ruči, arī otra meita Irēna, bet mācību gada laikā abas meitenes ir savās skolās. Kristīne studē ekonomikas zinības, bet Irēna pēc ģimnāzijas absolvēšanas augstskolā iestājas šovasar.

● Svetlana Ruča Ēģiptes ceļojuma laikā.

3.

Man patīk vieta un laiks, kurā es dzīvoju

— Ar ko nodarbojas uzņēmums SIA «Celmeņi» un kā tas sāka savu darbību?

— Nosaukumu esam paņēmuši no manas vīramātes zemnieku saimniecības. Lai būtu atšķirība, pievienojām burtus «ASK».

Uzņēmējdarbību sākām ar motorzāģu tirdzniecību vienā nelielā Irētā telpā. Tajā laikā ar motorzāģiem strādāja tikai profesionāļi, kas bija beiguši attiecīgas skolas vai kursus. Visi gāja pie mums skatīties, ko īsti mēs te tirgojam un runāja par kaut kādām nenormālām cenām. Vienlaikus sākām domāt arī par sadzīves vajadzībām. Kad cilvēki sāk pelnīt, viņiem gribas paaugstināt savu dzīves kvalitāti, viņi sāk domāt par ērtībām. Noīrējām telpas blakus, un tur izvietojām «Electrolux» baltās tehnikas ekspozīciju: veļas automātus, ledusskapjus, boilerus un tā tālāk. Ļoti ilgi pēc šīm precēm nebija pieprasījuma.

Un kas notiek tagad? Gandrīz katra ģimene cenšas iegādāties veļas mazgājamo automātu, nerunājot par citu sadzīves tehniku.

Tā arī attīstījāmies. Precu klāstam pievienojām «Bosch» elektroinstrumentus, papildinājām ar sadzīves tehniku, pēc tam ar santehnikas precēm, un tagad pircējiem piedāvājam visas preces, kādas vien saimniecībā ir vajadzīgas. Te nopērkami arī ūdens sūkņi, bez kuriem veļas automātu laukos nevar uzstādīt. Kad mūsu veikālā pirms pāris gadiem parādījās zāles pļāvēji, arī neviens nevarēja saprast, kam tie būs vajadzīgi.

Šajā sezonā pirmo reizi veiksmīgi tirgojam arī pļaušanas traktoros. Uzņēmumā darbojas arī sadzīves tehnikas remontdarbnīca, ir sava vairumtirdzniecība.

Ne vienā attīstības periodā nesam izmantojuši bankas kredītu.

Uzņēmums paplašinās. Esam nopirkuši divstāvu māju Krāslavas centrā. Daļu no tās aizņem mūsu veikals, bet pārējās izīrējam. Ceram atvērt arī kafējnicu.

— No jūsu stāstītā par «Celmeņiem» izveidojies diezgan plašs priekšstats. Tagad vēlētos uzzināt kaut ko vairāk par jums pašu — no kurienes esat cēlušies, kā ritējusi jūsu dzīve līdz tam laikam, kad kļuva par uzņēmuma īpašnieci.

— Esmu no Rīgas. Mana māte ir maskaviete, bet tētis dzimis Baltkrievijā un pēc tautības ir polis. Arī es. Un vēl tagad ar tēti dažreiz runāju poliski. Esmu vienīgā meita saviem vecākiem, kuri abi strādāja kuģu būvniecības rūpnīcā. Man bija garlaicīgi. Kaut es biju aktīva «dāma» ar daudzumi draugiem, visu laiku izjutu māsas vai brāļa trūkumu un sapņoju par viņiem.

Tagad mani vecīši ir pensionāri un joprojām dzīvo Rīgā. Pie viņiem mācību laikā dzīvos manas abas meitas, un es šeit palikšu vie-

● Es gribēju būt maiga un mīlīga, bet šodien tāda vairs neesmu, par sevi saka Svetlana Ruča. Dzīve piespiedusi raksturā ievilkāt skarbākas līnijas.

na pati. Kāpēc viena? Tāpēc, ka jau piecus gadus ar vīru nedzīvoju kopā. Tā sanāca. Ar mani paliks tikai vēl viena «dāma» — ar četrām ķepām — sunene Bekija.

Man ļoti patīk precīzas zinātnes — matemātika, fizika. Droši vien tas radās tēva ietekmē. Tā kā viņam dēla nebija, viņš vienmēr ņēma līdzī manu, kad vajadzēja kaut ko darīt vai palīdzēt tehnikas lietās. Baltkrievijā, Drujā dzīvoja mans vectēvs, kas nodarbojās ar lauksaimniecību. Viņam bija zirgi, gotiņas, un tas mani pieradināja arī pie lauku dzīves. Man patīka gan lauksaimniecība, gan tehnika. Lai to visu apvienotu, devos studēt uz Lauksaimniecības akadēmijas Mehanizācijas fakultāti. Kursā no 175 studentiem bija piecas meitenes. Ar traktoru gandrīz iebraucu Lielupē, un nozvērējos nekad nesēsties pie stūres. Ja jau ar lēni braucošu traktoru gandrīz ievēlos upē, tad kā gan būs ar mašīnu? Bet laikam tas bija ierakstīts manas dzīves programmā, ka būs jāvada ne tikai vieglā, bet pat smagā automašīna, un es to iemācījos.

Pēc studijām piecus gadus nostrādāju Lauksaimniecības ministrijā par tehnikas aizsardzības inženieri. Izbraucām uz avārijām, nelaiemes gadījumiem, gatavojām materiālus par tiem.

— Kā šis laiks palicis atmiņā?

— Visi mani dzīves periodi ir bijuši skaisti. Man patīk dzīvot. Man nekad nav gribējies kaut ko pagriezt atpakaļ un izdarīt savādāk.

— Kad un kāpēc jūs nokļūvat Preiļos?

— Mēs pārcēlāmies uz vīra dzimto pusi. Strādāju toreizējā Lauktehnikā. Tehniskajā daļā, pēc tam arodbiedrībā, kādu laiku arī kādā privātā uzņēmumā.

Uznāca nogurums. Vairs negribējās strādāt ar cilvēkiem. Atpūtos kādu pusotru gadu, skolā strādājot par apkopēju. Un tad ķērāties pie uzņēmuma dibināšanas. Es piederu pie cilvēkiem, kuri nevar visu laiku dzīvot pasīvi. Atpūšos un eju tālāk. Pa šo laiku biju apjautusi, ka esmu pietiekoši sagatavota tam, lai savas zināšanas un enerģiju ieguldītu vēl kaut kur. Tie bija gadi, kad sāka dibināties privātie uzņēmumi.

— Par savu vīru jūs sakāt — bijušais. Tomēr visa darba diena jums aizrit kopā, pieder viens uzņēmums, un jāietur vienota stratēģija. Jautājums ir mazliet kutelīgs, un ja nevēlaties, uz to varat neatbildēt, bet uz kādiem principiem balstās jūsu attiecības un vai sievietei šāds stāvoklis nesarežģī dzīvi daudzās lietās?

● Šoreiz jauno tehniku demonstrē Kristīne. Bet tikpat labi ar to varētu tikt galā arī Irēna. Par Svetlanu nemaz nerunājot. Ģimenes albumi ir pilni ar fotogrāfijām ne tikai no eksotiskām zemēm, bet arī ar tādām, kurās Svetlana ārzemēs rīkotos semināros apgūst jaunāko tehniku. Foto: M. Rukosujevs

— Moderniem cilvēkiem tā nav problēma. Vismaz es tā domāju. Mēs satiekam ļoti labi. Divpadsmit gadus mūsu starpā nebija ne strīdu, ne problēmu, dzīvojām un visus darbus veicām ļoti draudzīgi, audzinājām bērnus. Sanāca, ka ceļi pašķīrās. Man grūti par to runāt, bet tomēr jāsaka, ka alkohols ne pie kā laba nenoved.

— Sievieteī būt par uzņēmēju ir viegli vai smagi?

— Interesanti. Arī grūtības ir interesantas.

— Jūs piederat pie cīnītājiem?

— Nē. Es tā netaiktu. Man patīk viss jaunais. Man negribas palikt uz vietas, bet iet uz priekšu, redzēt un izmēģināt vēl kaut ko jaunu. Man nepatīk cīnīties. Par vietu zem saules — nekad. Es labāk noēju malā un atrodu vēl kaut ko jaunu. Pie sava biznesa mēs tā arī nonācām — caur fantāziju. Meklējam vietu, kas vēl nebija aizņemta. Mums nebija pat sākuma kapitāla, bet bija uzņēmīgu cilvēku atbalsts, kas saveda kopā ar interesantiem cilvēkiem. Toreiz es biju maigas un mīlīgas dabas sieviete, palikusi ar meitām bez tēva. Bija cilvēks, kas pateica, — tev ir enerģija, un tu vari pamēģināt.

— Jūs teicāt — maiga un mīlīga. Vai tagad tāda vairs neesat?

— Neesmu. Visi, kas mani pazīst, to arī zina ļoti labi. Viņi saka, tu esi stingra un tā tālāk. Bet man tādai jābūt, lai varētu vadīt uzņēmumu un sasniegt kaut ko vairāk. Pašlaik Krāslavā esošajā uzņēmumā notiek celtniecības darbi. Katrs, kuram to nācies darīt, zina, ka celtniecībā nekompetentam cilvēkam var iestāstīt daudz ko, lai

tikai no viņa izspiestu vairāk naudas. Visam sekoju un pārbaudu, interesējos, kā to varēja izdarīt par lētāku cenu. Pirmo stāvu «izvilkām», bet otrā stāva būvdarbu laikā man visu laiku nākas burtiski cīnīties. Tas ir tas, ko man nepatīk darīt. Bet man gribas dabūt tādu rezultātu, kas apmierinātu.

— Vai jūs gribētu dzīvot citā laikā un citā vietā?

— Man patīk dzīvot tur, kur es dzīvoju, laiks, kad es dzīvoju un tas, ko es daru. Tikai to gribas darīt vēl labāk. Dažreiz vienkārši nesanāk. «Labāk» ir atkarīgs no daudziem apstākļiem, bet no sevis — visvairāk.

— Kādu sapni jums vēl gribētos īstenot?

— Man patīktu vairāk braukāt pa pasauli. Ar meitām šogad bijām Ēģiptē. Esam bijušas Turcijā, Ungārijā, pie saviem radiem Polijā, kādreiz daudz braukājām pa Krieviju. Meitas ir apmeklējušas Franciju. Esmu bijusi Zviedrijā. Ļoti gribas aizbraukt uz Austrāliju, kur dzīvo vīra onkulis.

— Ja jums būtu iespēja ar kādu no pasaules slavenībām kopā pusdienot, ko jūs izvēlētos? Un kur šīs pusdienas notiktu?

— No prezidentiem un karaļiem tas nebūtu. Tā ir cita sfēra, un tā ir tālu no manis. No politiķiem arī ne, mani politika tik dziļi neinteresē. Tas būtu kāds no varenākajiem uzņēmējiem. Es vēlētos, lai šī tikšanās man dotu jaunu impulsu. Uz pusdienām es aicinātu savā vasarnīcā. Man tā patīk tāpat kā katram savas mājas.

L.Rancāne

MUMS RAKSTA

Pusnakts tirgū, kurš nemaz nepastāv, pārdod reālus sivēnus, kuri nobeidzas, vai neveiksmīgs pirkums Preiļu tirgū

Nopirktie sivēni nobeidzas

«Šī gada 3. jūnijā es Preiļu tirgū pulksten 2.30 naktī nopirku trīs sivēnus. Samaksāju 70 latus, kas man, bezdarbnieci, ir liela nauda. Kopā ar vīru šo naudu krāju sešus mēnešus. Atzvedām sivēnus uz mūsu saimniecību Līčos. Apskatījos, ka viņi ir ļoti mazi un spalvaini. Viņi neēda, bet es domāju, ka sāks ēst vēlāk. Tā turpinājās veselās divas dienas. 5. jūnijā izsauca veterinārārstu. Viņš teica, ka sivēni ir ļoti slimi un tos nevar izārstēt. Nākamajās divās dienās visi trīs nobeidzās. Veterinārārsti uztaisīja liķu sekciju un teica, ka sivēni bijuši slimi jau pie saimnieka, bet ceļš un dzīves vietas maiņa viņus nobeidza.»

Vēstules autore, preliete Marija Bogdanova, tālākajā tekstā stāsta, kā viņa mēģinājusi atrast pārdevēju, kurš viņai pārdevis slimus sivēnus. Pēc ilgākiem pūliņiem tas arī izdevies, un viņa devusies uz mājām pie kāda Stabulnieku pagasta iedzīvotāja. Saimnieks pircēju gan atcerējies, bet teicis, ka viņa vienīgā vaina esot tā, ka sivēnus pārdevis bez medicīniskās izziņas par to veselību. Taču sivēni, viņaprāt, esot bijuši veseli, un naudu viņš nemaz netaisījis atdot.

«Lūdzu, palīdziet man, ievēdiēt kārtību tirgū,» raksta apkrāptā Preiļu iedzīvotāja. «Nosakiet pārdošanas laiku, lai tos nepārdotu naktī, bet ritā no pulksten 8.00 līdz 12.00 un vēlāk, pastipriniet kontroli par to, lai neviens sivēnus nepārdotu bez veterinārārsta izziņas, lai ausis tiem būtu saimniecības numuri. Lai būtu speciāli paredzēta tirgošanās vieta, nevis kā tagad — uz ceļa. Būtu iet uz tirgu naktī pulksten 2.00. Ir tumšs un gribas gulēt, bet vajag iet, jo pie mums, Preiļos, ir noteikts agrs sivēnu pārdošanas laiks.»

Ceru, ka palīdzēsiet un ievēdiēsiet kārtību Preiļu tirgū.»

Nevar sakārtot to, kā nav

Atbildēt uz šo lūgumu, kas izteikts vēstules pēdējā teikumā, var īsi un skaidri un arī tāpat vienā teikumā — ieviest kārtību nevaram palīdzēt, jo Preiļos tirgus, kurā pārdotu gaļu, tās izstrādājumus, pienu un tā produktus, kā arī dzīvniekus, tas ir, sivēnus — nemaz nav. Nu, nav Preiļos sivēnu tirgus. Tā apgalvo Preiļu rajona veterinārās pārvaldes vecākā inspektore Anna Lazareva. Viņa var nolikt priekšā veselu mapi ar aktiem, kas pēdējo gadu laikā tika sastādīti par augstākminētās produkcijas tirdzniecības noteikumu neievērošanu, kā rezultātā tir-

gošanās ar šiem produktiem un vienlaikus ar sivēniem Preiļu tirgū tika aizliegta. Tā kā tos vairs netirgoja, tad arī veterinārajam dienestam tirgū vairs nebija ko darīt. 2000. gada 10. maijā beidzās līgums, ko toreizējie tirgus saimnieki bija noslēguši ar veterināro dienestu par veterināro uzraudzību, respektīvi, kontroli tirgū uz vietas.

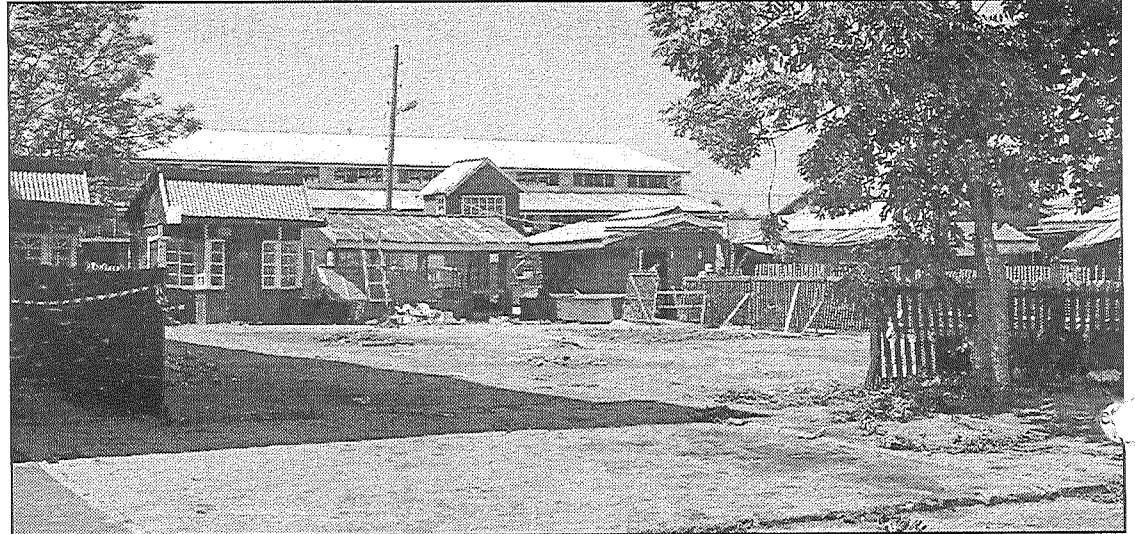
Ja arī oficiālos dokumentos sivēnu tirgus Preiļos nav, tad dabā tas tomēr pastāv. Tirgošanās ar sivēniem pat nedomā noliegt arī Preiļu tirgus direktore Janīna Šņepste.

Sivēns nav bite

Tirgošanās ar sivēniem notiekot aizvien agrāk un agrāk. Kas pie tā vainojams? Laucinieki ar mazaiziem sivēntelēm ierodas melnā naktī, jo zina, ka uz to brīdi būs pircēji. Atbrauksi vēlāk, pircēja maisā jau būs konkurenta pārdotie sivēni. Bet arī pircēji nāk aizvien agrāk. Būsi starp pirmajiem, viņi spriež, lielākas izredzes izvēlēties labāko. Un tā Preiļos tirgotāji un pircēji sacenšas, kurš pirmais ieradīsies. Loģikai te nav nekādas vietas. Sivēni nav bišu saime, kura izceļama agrā ritā, kamēr vēl nav izlidojušas.

Bet tā kā Preiļos sivēnu tirgošanai pašlaik nekāda likumdošana netiek piemērota, pašiniciatīva turpinās. Prasības ir tikai tādas, saka Janīna Šņepste, lai pārdevēji tirgus darbiniekiem uzrādītu veterinārās izziņas par dzīvnieku veselības stāvokli, tas ir, par saņemtajām potēm. Kad šis dokuments iesniegts, tirgus labā tiek iekasēta maksa par tirgošanās vietu — 2,50 lati. Par ko tiek iekasēta maksa, direktore īsti atbildēt nevarēja. Tas esot tirgus saimnieka rīkojums. Taču īstenība ir tāda, ka sivēnu pārdošana notiek ārpus tirgus teritorijas, uz vāji apgaismotas, pareizāk teikt — neapgaismotas ielas, kur jūtam tikai vājš gaismas atspulgs no apkārtējām apgaismes lampām. Teritorija nav nožogota, un visai noteikto darbam netiek piemēroti nekādi noteikumi. Vismaz tirgus administrācijas ēkā nekā līdzīgs dokumentam, kas reglamentētu tirdzniecību ar dzīvniekiem, nav atrodamas.

Faktiski sanāk, ka tirgus maksu par tirdzniecības vietu iekasē neilikumīgi. Pārdevēji ar pilnām tiesībām to varētu nemaksāt un tirgus pārstāvjus palūgt aiziet ... ne daudz tālāk. Sajā situācijā neko viņiem nevarētu pārnest. Tomēr laucinieku lielākā daļa ir pieradusi paklausīt dažādām pavēlēm, mierīgi šķiras no 2,50 latiem un pat uzrāda veterinārārsta izdotās izziņas. Kā stāstīja Janīna Šņepste,

● Preiļu tirgus šonedēļ mainās acu priekšā. Mazo uzņēmumu īpašnieki un pārdevēji pārcēlušies uz jauno paviljonu. No laukuma tiek izvākti visi kioski. Pēc tirgus rekonstrukcijas te vajadzētu atrast vietu sivēnu tirgotājiem un pircējiem. Foto: M.Rukosujevs

tajos gadījumos, ja pārdevējam šādas izziņas nav, tirgus darbinieki pieraksta tirgotāja automašīnas numuru. Arī vēstules autore to bija uzzinājusi šādā ceļā. Viņa pat raksta «Liels paldies departamenta darbiniekiem, viņi caur datoru atrada meklējamo». (Te gan vietā būtu aizsākt arī citu tēmu. Par to, cik tiesīgs «departaments» ir izsniegt mašīnas īpašnieka adresi jebkuram prasītājam un kā tas atbilst datu aizsardzības likumam.)

Sivēnu pārdevējiem šāda situācija ir visai izdevīga. Mēdz teikt, ka tumsā visi kaķi pelēki. Arī par sivēnu nepateiksi, vai tas ir liess un nespēcīgs, vai dūšīgs ēdājs, kas pēc mammas pupa tik melnā naktī vēl saldi snauduļo.

Pārmaiņas iztur veseli dzīvnieki

Vēstulē pieminētais veterinārārstis Viesturs Polencs «Novadniekam» stāstīja, ka jau no pirmā acu skatiena pamanījis, ka viens no sivēniem dzīvotājs nebūšot. Diviem citiem dzīvotājiem un nobeigšanās iespējas bijušas 50 procenti pret 50. Dzīvnieciņi bijuši pelēkā krāsā, apauguši ar spalvu, vāji. Visiem dzīvniekiem dzīves vietas un tai sekojošā barības maiņa rada stresu, teica Viesturs, un pat veselības traucējumus. Spēcīgi, līdz tam veselīgi dzīvnieki to panes vieglāk un pārmaiņas iztur, jau pēc pāris dienām ir «uz strīpas», bet šādi vārguļi to nepārdzīvoja. Sivēniem apskates dienā jau bijusi tūska, ārstēšana vairs nav palīdzējusi, un tie nobeidzies.

Sekcijas slēdzienā noteikta diagnoze «akūts hemorģisks gastro enterīts», tas ir, gremošanas trakta un barības vadu iekaisums. Veterinārārstis uzskata, ka pērkot dzīvniekus, tie jāapskata un jāizvēlas daudz rūpīgāk, bet arī to pārdevējam goda jūtas ir bijušas

visai svešas, tirgū piedāvājot šādus nikuļus.

Jā, arī «Novadnieks» tam piekrit. Pircējam un citiem, kam viņa būs šo bēdu stāstu izstāstījusi, gadījums liks būt uzmanīgākiem. Protams, sivēnu cenas ceļas, to diktē tas, ka paaugstinājušās arī gaļas cenas. Sivēni kļūst dārgi, bet vēloties nopirkt lētāk, var piedzīvot lielu zaudējumu. Ir tāds sakāmvārds, — neesmu tik bagāts, lai varētu atļauties lēti pirt. Tā arī šoreiz — lētāka pirkšana (jo sivēni, kuru saimnieks ir maksājis arī par medicīniskajām izziņām, ir daudz dārgāki, cenā ieskaitot maksu par izziņu) iznākusi dārga.

Vai tirgū būs kārtība?

Tomēr vēstules autore vēlas ar mūsu palīdzību nodrošināt kārtību tirgū. Apgaismojumu, vēlāku tirgošanās laiku. Vai tas ir tik neiespējami?

Tirgus direktorei Janīnai Šņepstei pašlaik nav padoma. Kas būs no tā, ja piesaistīs policiju un ar tās palīdzību pusnakts pārdevējus un pircējus iztrenkās? Viņi pārcelsies uz citu ielas stūri, tad uz nākamo. Sivēnus pārdod un pērk visos laikos. Iesīkstējušas tradīcijas grūti lauzt. Kaut arī pašlaik visprātīgākais būtu pēc sivēniem doties uz zemnieku saimniecībām, kur uz vietas, civilizētā kārtā no metiena varētu izvēlēties dzīvespriecīgus rukšus ar astēm gredzenos.

Par visām ar Preiļu tirgus saistītajām lietām ir atbildīga persona, kam tas pieder, šajā gadījumā — juridiska persona SIA «SAU Preiļi». Uzņēmuma īpašnieks Jānis Teilāns, kurš Preiļu tirgu nomā nepilnu gadu, «Novadniekam» pasūrojās te par vienām, te par citām problēmām, kas kopumā pagausinājušas tirgus rekonstrukcijas pirmās kārtas uzsākšanu un līdz ar to arī otrās kārtas darbus.

Viņš nesolīja, ka rit vai parīt, vai arī pēc mēneša stāvoklis varētu mainīties, un Preiļos darbotos normāls, visām prasībām atbilstošs dzīvnieku tirgus ar saviem noteikumiem un strikti ievērotu pārdošanas laiku. Tas varētu notikt tikai pēc tam, kad tirgus teritorija būs atbrīvota no rūpniecības preču tirgotāju būdām un iekārtota vieta lauksaimniecības produkcijas tirgotājiem, kas arī ir tirgus rekonstrukcijas otrā kārtā. Tirgus īpašnieka nosauktā cena par vietu tirdzniecības vietu sivēnu pārdošanā uz pusi atšķīrās no tās, ko pāris stundas iepriekš «Novadniekam» teica tirgus direktore. Kāpēc vispār šī maksa tiek iekasēta, ja sivēnu pārdošanas apstākļi ir ārpus katras kritikas? Jānis Teilāns skaidroja, ka par to tiek veikti teritorijas sakārtošanas darbi pēc tam, kad sivēnu pārdevēji aizbraukuši.

Nu ko, sivēnu pircējiem ieteicam uz tirgu doties ar kārtīgu kabatas lukturīti un turēt acis vaļā. Prasīt no saimniekiem veterinārārstu izziņas. Bet vēl labāk — doties pie zemniekiem uz mājām, kas nodarbojas ar sivēnu audzēšanu. Sivēnu tirgotājiem savukārt ieteicam rakstīt Preiļu novada domei iesniegumu ar lūgumu ierādīt normālu tirgošanās vietu, ja jau pašreizējais īpašnieks to nevar nodrošināt un legalizēt sivēnu tirgu, kurā būtu arī veterinārā pārraudzība.

Starp citu, jaunais «Veterinārmedicīnas likums», kas stājās spēkā šī gada 1. jūlijā, paredz, ka «Dzīvnieku īpašniekiem ir pienākums uzrādīt un nodot nākamajam dzīvnieku īpašniekam dokumentu par dzīvnieku veselības stāvokli un veiktajiem dzīvnieku infekcijas slimību profilaktiskajiem pasākumiem, piemēram, vakcinācijas apliecību, veterināro apliecību».

L.Rancāne

EIROZINĀS

Paredzēts veikt grozījumus Latvijā spēkā esošajos rotāļlietu drošuma noteikumos, kas ir spēkā kopš 2000. gada 1. maija. Ministru kabineta komiteja jau akceptējusi Eiropas Komisijas eksperta priekšlikumus. Grozījumi noteikumos skar dažādus precizējumus saistībā ar rotāļlietu atbilstības novērtēšanu, standartiem, marķējumu, prasībām rotāļlietu izmantošanas un sastāva drošumam, rotāļlietu reģistrācijas kārtību. Ja Latvijā nav reģistrēts rotāļlietas ražotājs, tad

tehnisko dokumentāciju un informāciju nodrošinās tas, kas ievieto rotāļlietu Latvijas tirgū. Tāpat tiks noteikts, ka rotāļlietām, to iepakojumam vai marķējumam var pievienot citu marķējumu, ja tas nemazina CE atbilstības marķējuma vizuālo un tekstuāli uztveramo nozīmi. Rotāļlietas tiek uzskatītas par drošām, ja tās atbilst Eiropas standartiem, ja tās iezīmētas ar CE atbilstības marķējumu, kas vizuāli apliecina rotāļlietas atbilstību drošuma pamatprasībām.

Tūrisms — laucinieku business

Latvijā laukos tūrisms ar katru gadu kļūst populārāks. Pērn Latvijā ar viesu izmitināšanu nodarbojās 314 lauku saimniecības. Salīdzinot 1994. gadā tikai 20 saimniecības sniedza šādus pakalpojumus.

Saimniecības pārprofilējas

Lauku tūrisma asociācijas «Lauku ceļotājs» galvenais mērķis ir veicināt tūrisma attīstību Latvijā un piesaistīt arvien vairāk ārvalstu tūristus, norādīja «Lauku ceļotāja» prezidente Asnāte Ziemele. No 14 lauku saimniecībām, kas nodarbojas ar lauku tūrisma Latvijā, 172 reģistrētas «Lauku ceļotāja» datu bāzē.

Pagājušajā gadā «Lauku ceļotāja» reģistrētajās mājās nakšņojuši 9 700 klientu, no kuriem 10 procenti bija ārzemnieki. A.Ziemele lēš, ka patiesais tūristu skaits iespējams bija četras reizes lielāks, jo saimniekiem nav obligāti jāsniedz informācija «Lauku ceļotājam». Šogad sakarā ar Rīgas astoņsimtgades svinībām «Lauku ceļotājs» gaida ļoti lielu tūristu pieplūdumu.

Lauku tūrisma asociācijas speciālisti uzrauga lauku sētās piedāvāto pakalpojuma kvalitāti, kā arī vada seminārus un apmāca saimniekus, kā uzņemt viesus. Ziemele atzina, ka lauku tūrisma business saimniekiem peļņu sākst vidēji pēc trim gadiem. Vairāki zemnieki, kas nodarbojas ar lauku tūrisma sāka 90-to gadu sākumā, tagad savas saimniecības pārprofilējuši un pelna tikai ar lauku tūrisma, stāstīja A.Ziemele.

Lētākā nakšņošana un brokastis «Lauku ceļotāja» lauku mājās maksā 5 latus, bet dārgākā — 18

latus vienam cilvēkam. Tūristiem tiek piedāvātas arī aktīvas atpūtas iespējas, piemēram, izjādes, izbraukumus ar velosipēdiem un makšķerēšanu.

Pilsrundāles pagasta «Straumēnu» saimniece Emerita Buķele uzskata, ka lauku tūrismam ir nākotne. Pagaidām, izīrējot četras istabas, viņai izdodas tikai segt mājas uzturēšanas izdevumus, bet, attīstot saimniecību, lauku tūrisms iespējams, nesīs lielāku peļņu, uzskata E.Buķele.

Eiropā ierasta prakse

Daudzās Eiropas valstīs naktsmāju jeb B&B (guļavietu un brokastis) izīrēšana ir populārs papildus ienākumu avots gan lauku māju īpašniekiem, gan mazpilsētu iedzīvotājiem.

Somijā ar lauku tūrisma attīstību jau 30 gadus rūpējas Lauku tūrisma organizācija «Lomarengas». Somijā lauku tūrisma veicina skaistā daba. Bez tam Somijā izveidota ērta rezervēšanas sistēma internetā, kur reklamēti tiek visi lauku tūrisma piedāvājumi: B&B, lauku saimniecības, brīvdienas mājas, lauku viesnīcas un visi izklaides veidi.

Senas B&B tradīcijas ir Lielbritānijā, kur pilsētnieku izbraukumi uz laukiem vienmēr bijuši populāri. Lielbritānijā ar viesu uzņemšanu mājās labprāt nodarbojas privātmāju īpašnieki ne tikai laukos un mazpilsētās, bet arī, piemēram, Londonā, kur maksa par nakšņošanu un brokastīm vienam cilvēkam ir 40-50 angļu mārciņu dienā. Laukos saimnieki labprāt pilsētniekiem tirgo saražoto produkciju, piemēram, svaigus olas.

Lauku tūrismam šobrīd piedzīvo strauju uzplaukumu Lietuvā, kur pērn pēc provizoriskiem datiem atpūtušies aptuveni 50 000 tūris-

tu. Lietuvas lauku asociācijas datu bāzē reģistrētas 200 mājas, bet pavisam ar lauku tūrisma nodarbojas vairāk nekā 350 saimniecības, tā aģentūru BNS informējusi Lietuvas lauku tūrisma asociācijas prezidente Regina Sirušiene. Vidējā naktsmītu cena Lietuvā ir no 5 līdz 200 litiem par nakti.

Tūrismam būs reklāma

Informāciju par iespējām pārnakšņot, pavadīt brīvdienas vai rīkot svinības lauku mājās «Lauku ceļotājs» izplata ar kataloga «Atpūta laukos» un interneta palīdzību. 80 procenti «Lauku ceļotāja» klientu brīvdienas lauku mājās pērn iepriekš rezervējuši elektroniski, un lielākoties tie bijuši rīdzinieki, informēja A.Ziemele. Mai-

jā nāks klajā pirmā «Lauku ceļotāja» sagatavotā karte «Latvija aktīvai atpūtai».

Lielbritānijā tūristi naktsmītnes var rezervēt ar ceļojumu aģentūru starpniecību, bet bieži viņi paļaujas uz to, ka naktsmājas atradīs pa ceļam, jo B&B zīmes laukos redzamas ik pēc pārdesmit kilometriem.

Lai gan «Lauku ceļotājam» ir sava «ceļa zīme», Latvijā pagaidām nav ieviestas vienotas norādes uz ceļiem, pēc kurām ceļotāji atrastu naktsmājas. A.Ziemele atzina, ka viņi par to domājot, bet vispirms tiks pētīta citu valstu pieredze.

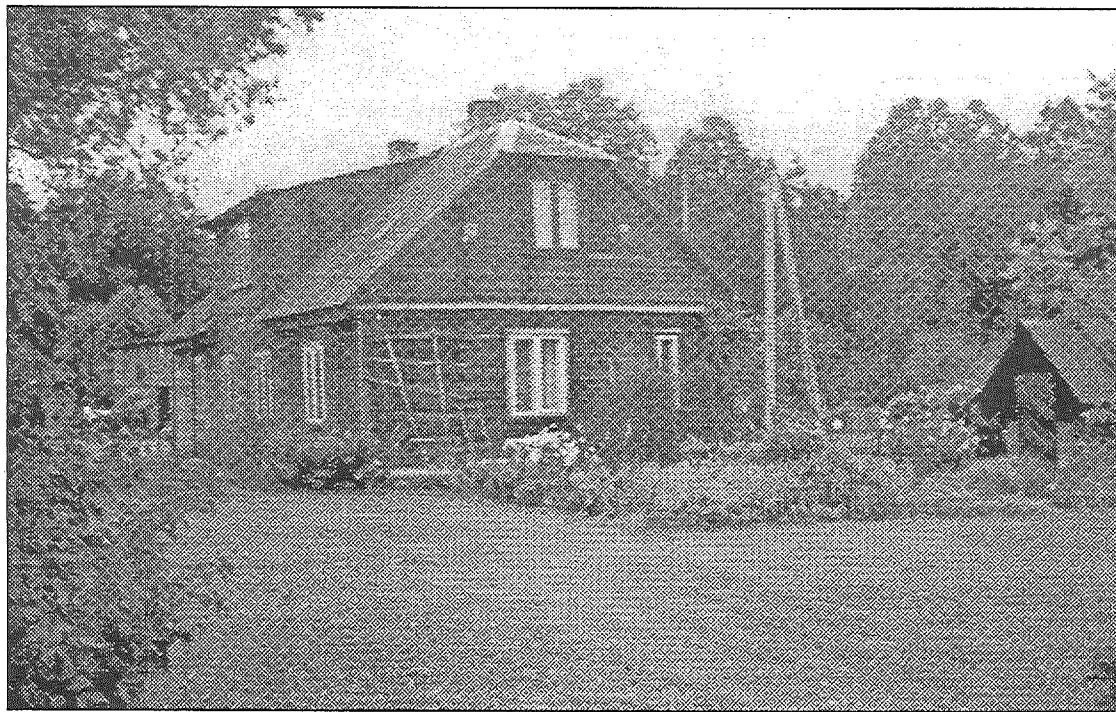
Rada darba vietas

Lauku tūrisma plusis ir cenu sta-

bilitāte. Tūristu plūsmu īpaši neispaidojot ekonomikas svārstības, vienīgi laika apstākļi var kaitēt. Lauku tūrismam ir stabila vieta blakus tradicionālajai lauku saimniecībai, un to droši var uzskatīt par perspektīvu nozari, uzskata A.Ziemele.

«Tomēr ne jau tikai ienākumi ir svarīgi,» norādīja A.Ziemele. «Tūristu pieplūdums dod darba vietas. Piemēram, Latgalē, kur ir samērā noslēgts dzīves veids, lauku tūrisms varētu dot lielāku cilvēku apriti. Cilvēkiem ir iespējas kontaktēties, izglītoties un mācīties svešvalodas. Tas paver jaunas iespējas.»

Māra Dzirmiece

● Vairāki zemnieki savas saimniecības ir pārprofilējuši un pelna tikai ar lauku tūrisma.

● Viena no izklaidēm, ko piedāvā tūristiem, — izjādes ar zirgiem.

Latvijas «Lauku Ceļotājs» Māju, guļavietu un tūristu skaita sadalījums pa rajoniem (personas/naktis) 2000. gadā

Rajons	Māju skaits	Guļtu skaits	Tūristi/naktis
Talsu	13	270	512
Cēsu	21	228	753
Rīgas	14	193	499
Limbažu	15	156	771
Tukuma	10	132	176
Liepājas	14	116	636
Saldus	4	90	28
Ludzas	6	91	129
Alūksnes	3	80	77
Ogres	9	73	174
Valmieras	11	73	458
Madonas	5	49	30
Kuldīgas	7	48	329
Valkas	3	44	96
Ventspils	6	44	361
Jelgavas	6	34	323
Preiļu	3	26	198
Daugavpils	4	25	185
Jēkabpils	4	23	47
Gulbenes	1	20	10
Krāslavas	4	19	163
Bauskas	3	16	144
Aizkruķes	3	16	103
Rēzeknes	2	14	178

Preiļu novada Aizkalnes pagastā

■ **VĒTRĀ CIETUŠAJIEM PABALSTS.** Tā kā pagaidām, darbu nav sākusi jaunā Preiļu novada dome, tad, pamatojoties uz nolikumu par sociālo palīdzību, Preiļu novada Aizkalnes pagasta teritoriālās komitejas priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis izdevis rīkojumu par vienreizēja pabalsta piešķiršanu divām ģimenēm, kas cieta 14. jūlijā notikušajā vērtā. Piešķirti 70 latu katrā ģimenei.

■ **DIVAS JAUNBŪVES PIENĒM EKSPLOATĀCIJĀ.** Iepriekšējā sēdē ekspluatācijā pieņemas divas jaunbūves — Paulāna keramikas darbnīca un vasarnīcas tipa dzīvojamā māja Aizkalnes pagasta Jegoriškās.

■ **MAINA ZEMES LIETOŠANAS MĒRĶI.** No rūpnieciskās uz lauksaimniecisko zemes lietošanas mērķi mainījies kāds pagasta zemnieks. Bijušo darbnīcu teritoriju viņš iecerējis izmantot tūrismam. Zemes platība 3,9 ha.

■ **PIEGĀDĀ NOMAĻUS KURINĀŠANAI.** Vientuļai pensionārei, kura ir arī invalīde, pašvaldība piešķirusi 7 m³ nomaļu malkas kurināšanai.

■ **APMAKSĀ SLIMNĪCAS IZDEVUMUS 15 CILVĒKIEM.** Par uzturēšanos slimnīcā izdevumus pagasts sedz 15 cilvēkiem. Kopējā summa 100 latu. Trijiem cilvēkiem 25% apmērā segta apdrošināšanas polises vērtība.

■ **VIENREIZĒJIE PABALSTI.** Cilvēkiem, kas nonākuši krīzes situācijās, piemēram, zaudējuši darbu, pašvaldība izmaksā vienreizējo pabalstu vidēji 10-15 latu apmērā.

■ **SKOLĒNIEM SEDZ BRAUCIENA IZDEVUMUS.** Aizkalnes pamatskolas skolēniem segti brauciena ceļa izdevumi ekskursijā uz Vidzemi. Kopējā summa 120 latu.

■ **NOVĒRŠ NEPIĻNĪBAS.** 57 latu piešķirti Aizkalnes pamatskolas elektrības sadales skapja nomaiņai.

■ **REMONTĒS APTIEKU.** Piešķirti līdzekļi 80 latu apmērā aptiekas telpu remontam, darbi pagaidām vēl nav uzsākti, taču tos plānots sākt tuvākajā laikā.

■ **SKOLĀ KAPITĀLAIS REMONTS.** Pamatīgs remonts uzsākts Aizkalnes pamatskolā. Koridorā tiks nomainīts grīdas segums, uzklātas flīzes, mainītas durvis un kāpnes, kuras bija avārijas stāvoklī, jo no skolas pirmsākumiem nebija mainītas. Logi un durvis tiks nomainīti arī pamatskolas ēdnīcā. No teritoriālās komitejas budžeta šiem darbiem būtu nepieciešami 4-5 tūkstoši latu, taču par to vēl jālemj jaunajam novada domes sastāvam.

Rušonas pagastā

■ **DEPUTĀTI LEMJ PAR PAGASTA ATTĪSTĪBU.** Rušonas pagasta padomes sēdē apstiprināts pagasta cilvēkresursu attīstības un pieaugušo izglītības plāns.

■ **PĀRTRAUKTA ZEMES NOMA.** Deputāti pieņēmuši lēmumu pārtraukt zemes nomas līgumus ar trim zemes lietotājiem par 10 hektāriem zemes.

■ **NOSLĒGTI ZVEJAS LĪGUMI.** Deputāti padomes sēdē izskatīja četrus līgumus par zivju zveju Rušonas ezerā. Pieņemts lēmums par šo līgumu noslēgšanu.

■ **PABALSTI ĢIMENĒM.** Padomes sēdē nolemts piešķirt pabalstus četrām maznodrošinātām ģimenēm.

■ **APMAKSĀS ĀRSTĒŠANĀS IZDEVUMUS.** Izskatīti iesniegumi par ārstēšanās izdevumu atlīdzināšanu. Deputāti pieņēmuši lēmumu segt 23 cilvēku ārstēšanās izdevumu izmaksas.

■ **CITI JAUTĀJUMI.** Pagasta padomes sēdē izskatīti arī vairāki citi jautājumi. Izdarītas izmaiņas administratīvās komisijas sastāvā. Nolemts piešķirt līdzekļus Kažu kapsētas žoga atjaunošanai.

LAUKSAIMNIEKIEM

Augu aizsardzība jūlijā

Par veicamajiem pasākumiem augu aizsardzībai jūlijā «Novadniekam» pastāstīja Valsts augu aizsardzības dienesta Preiļu daļas vadītāja Genevefa Stikāne.

Graudaugu sējumos

Vasarāju graudaugu sējumos, ja plānotā raža ir virs 3,5 t/ha fungicīdu lietošana ekonomiski atmaksāsies. Fungicīdi ir jālieto, ja vārpošanas fāzē jūlija pirmajās dienās uz augšējām trīs lapām parādās lapu plankumainības, rūsas vai miltrasas pustulas. Slimību ierobežošanai piemēroti fungicīdi *Alto*, *Bailetons*, *Bampers*, *Tago*, *Tago Super*, *Tilts*, *Juventus*, *Mentors* vai *Alegro*.

Arī jūlijā jāpievērš uzmanība laputu izplatībai graudaugu sējumos. Laputu apkarošana ieteicama, ja uz auga atrod 3-5 laputis un invadēts ir katrs trešais augs. Ir svarīgi novērtēt arī afidofāgu daudzumu (it īpaši mārišu). Laputu apkarošanai var izmantot *Aktaru*, *Deci*, *Antio*, *Fastaku*.

Kartupeļu stādījumos

Galvenā vērība jāpiegriež lakstu puves apkarošanai. Svarīgi ir nenokavēt lakstu puves apkarošanas optimālos termiņus. Smidzināšana lakstu puves apkarošanai ir jāpārkārto pirms kartupeļu laksti sāk sakļauties vagās, vai arī pēc kaitēkļu un slimību prognožu daļas speciālistu ziņojuma. Nokavējot apstrādi, ievērojami samazinās kartupeļu raža. Neapkarojot lakstu puvi, ražas zudumi iespējami pat līdz 50%. Uz lakstu puves inficētās lapas pēc slimības inkubācijas perioda parādās pelēki brūns plankums, lapas apakšpusē gar plankuma arējo malu pie augstāka gaisa mitruma par-

dās irdena apsarme — konidijnesēji un sporangiji, kas tālāk inficē apkārtējās lapas un augus. Ja vēl nav veikti profilaktiskie pasākumi lakstu puves apkarošanai, tos vajadzētu veikt jūlijā. Pirmās divas apstrādes veic ar sistēmas iedarbības *Ridomilu Gold MC*, *Tatū*, *Akrobātu*, *Akrobātu Plus*. Smidzinājumu atkārtoti pēc 10-14 dienām, pēc tam jāsmidzina ik pēc 7-10 dienām ar kādu no pieskares fungicīdiem — *Čempionu* vai *Ditānu M* — 45. Rūpīgi jāseko kartupeļu lapgrauža darbībai. Kartupeļa lapgrauža apkarošana ir nepieciešama, ja invadēts vairāk par 5% ceru. Kartupeļa lapgrauža apkarošanai jālieto kontakta un zarnu darbības insekticīdi.

Kartupeļu sēklas laukos liela vērība jāpiegriež vīrusu pārnēsātāju laputu apkarošanai. No stādījuma regulāri jāizvāc ar bakteriālās melnkājas un vīrusiem slimie ceri. Šajā laikā ir viegli pamanāmas vietas, kur ir kartupeļu nematodes (augi atpaliek augšanā, nodzeltē, pie saknēm redzamas sākumā dzeltenas, vēlāk brūnas cistas, kas atdalās no saknēm). Šādos gadījumos jāziņo Valsts augu aizsardzības dienesta karantīnas daļai un jāizpilda visi karantīnas noteikumi.

Biešu sējumos

Postīga vietām var būt biešu mušas otrā paaudze, sevišķi vēlu sētos sējumos. Tās ierobežošanai vislabāk izmantot *Bi-58*. Laputis bietēs jāapkaro, ja laputu kolonijas ir vairāk nekā uz 20% augu. Augsnēs, kurās ir nepietiekams bora saturs, sausā laikā pastiprināti būs novērojama serdes puve, tās ierobežošanai sējumos vēlams apsmidzināt ar *borskābi* vai *boraku* 0,1-0,2 % koncentrācijā, *Foliboru* 1-1,5 kg/ha, *Hidro* - *Plus* 2-3 kg/ha.

Zirņu sējumos

Rūpīgi jāseko zirņu tinēja koncentrācijai. Apkarošanu veic, izlaižot kaitēkļa olu parazītus — trihogrammas ar 10 dienu starplaiku 2 paņēmienos pa 0,5-1 g/ha. Šādi var samazināt bojāto zirņu graudu procentu. Zirņu sēklu laukos var savairoties laputis. Laputu vairošanos sekmē silts un mēreni mitrs laiks. To apkarošanai var izmantot *Fastaku* vai *Deci*, ja invadēts vairāk nekā 20% augu.

Kāpostu stādījumos

Sagaidāmi kāpostu cekulcodes, balteņu un kāpostu pūcītes kāpuru bojājumi. Insekticīdi būtu jālieto, ja tie ir vairāk kā uz 10% augu. Kaitēkļu apkarošanai var izmantot trihogrammas vai kādu no pieskares un zarnu darbības insekticīdiem. Stādījumos iespējami arī kāpostu laputs bojājumi, to ietekmē augi nīkuļo, sūkumu vietās rodas plankumi, lapu malas ieliecās vai ieritinās. Laputu kolonijas sastopamas arī uz galviņu iekšējām lapām, tās barojas arī sēklinieku laukos, uz ziedu kātiņiem, pākstīm. Apkarošanai var izmantot kādu no pieskares un zarnu darbības insekticīdiem.

Sīpolu un gurķu sējumos

Var parādīties šim kultūrām ļoti bīstama slimība — neistā miltrasa. Slimības attīstību veicina mitrs un silts laiks. Apkarošana ir nepieciešama tiklīdz ir redzamas pirmās slimības pazīmes. Inficētie sīpolu loki kļūst bāli, sāk dzeltēt, mitrā laikā pārklājas ar pelēku apsarmi, izliecas un pieplok zemei. No lokiem tālāk inficējas sīpoli. Inficētie sīpoli uzglabāšanas laikā sāk pūt. Slimības apkarošanai var izmantot *Ridomilu Gold MC* vai *Ditānu*. Gurķos var izmatot arī *Pre-*

vikūru. Smidzinājumi jāveic ar 7-10 dienu intervālu.

Augļu dārzos

Turpina attīstīties un izplatīties ābeļu kraupis. Apstrādes nepieciešamību ar fungicīdiem noteiks slimības attīstība un laika apstākļi. Ja kraupja attīstībai ir labvēlīgi apstākļi, nepieciešams lietot kādu pieskares fungicīdu, piemēram, *Ditānu M-43*, *Efektoru*, *Euparēnu*, *Čempionu*.

Jūlijā augļu dārzos turpinās lidot un dēt olas ābolu tinējs un pīlādžu tiklkode. Nozīmīgus bojājumus ābolu tinējs nodarīs, ja tauriņu lidošana laikā vakari un nakts būs siltas. Šo kaitēkļu apkarošanai var izmantot trihogrammas. Trihogrammas ābelēs izlaiž vairākas reizes pa 0,5-1 g/ha. Atkārtoti ik pēc 7-10 dienām. Mēneša sākumā ābolu ziedu smecernieka un ābolu tinēja ierobežošanai uz stumbriem uzliedzamas kukaiņu ķeramās jostas. Tās apliek ap koku stumbriem un zem zarojumiem.

Ķiršu stādījumos

Pēc ogu novākšanas jāizdara smidzinājums ar fungicīdu pret ķiršu lapbiri. Slimības ierobežošanai var izmantot *Horusu* vai *Topāzu*.

Ērkšķogu un jāņogu stādījumos

Iespējami zāglapsenes kāpuru bojājumi. Zāglapsēnu kāpuriem savairojoties masveidā, krūmi paliek bez lapām.

Jūlijā jāpārdomā par augsnas gatavošanu ziemai. Pēc daudzgadīgo zālāju pļaujas jāļauj ataugt vārpatai un tad jāsmidzina *Glifosātu* preparāti, pret daudzgadīgajām divdīgļlapju nezālēm pievienojams *Banvels*. Aršana izdarāma divarpus — trīs nedēļas pēc herbicīdu izsmidzināšanas.

G.Kraukle

Kāpēc ķiršiem rūgtas ogas?

Pēdējos gados un it īpaši šovasar ķiršu dārzus apdraud vairākas bīstamas slimības, sevišķi mazdārziņos. Postīgākās ir **ķiršu mēris** jeb kauļņoku pelēkā puve, **ķiršu lapbire** jeb kokomikoze un **augļu rūgtā puve**. Šīs trīs slimības ierosina sēnes, kuras izplatās ar sporām, ar vēja, nokrišņu palīdzību infekcija tālāk nonāk uz veselajiem kokiem. Šo slimību bojāju-

mu ietekmē ogas kļūst rūgtas, paliek neattīstītas, tādās kā iekaltušas, uz ogām sākumā var ievērot mazus punktiņus, plankumiņus, vēlāk ogām gatavojoties tie palielinās. Tādas ogas praktiski pārtikā kļūst nelietojamas, nederīgas. Koku ziemcietība pasliktinās, pēc stipras infekcijas tie izsalst. Ja šīs slimības izplatās ogu gatavošanās laikā vai vēlāk, tad jāsmidzina fung-

icīds uzreiz pēc ražas novākšanas, jo ogu gatavošanās laikā ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus nelieto.

Lai turpmāk pasargātu ogas un kokus no šīm slimībām, uzreiz pēc ražas novākšanas savās šīs infekciju avotus — bojātās ogas, nobirušās lapas, iekaltušos zarus un nozāģē nokaltušos zarus, tos visus iznīcina. Tad izdara smidzinājumu pret šīm

slimībām ar kādu no fungicīdiem — *efektoru*, *horusu* vai *topāzu*, var izmantot arī *Bordo šķīdumu*. Rudenī visas nobirušās lapas jāsavāc un jāiznīcina.

Anita Trūpa,
VAAD Latgales
reģionālās nodaļas Augu
aizsardzības un
karantīnas daļas galvenā
speciāliste

SOCIĀLĀ DROŠĪBA

Sievietēm paaugstinājies pensijas vecums

No 1. jūlija par pusgadu ir paaugstināts pensijas vecums sievietēm. Līdzšinējo 58 gadu vietā tagad sievietes varēs doties pensijā, sasniedzot 58,5 gadu vecumu. Priekšlaicīgi pensionēties var, sasniedzot 56,5 gadu vecumu, bijušo 56 gadu vietā, «Novadnieku» informēja VSAA Preiļu filiāles direktore Aija Naglinska.

Vīriešiem pensionēšanās vecums šobrīd ir 61 gads, priekšlaicīgi iespējams pensionēties, sasniedzot 60 gadu vecumu. No nākamā gada 1. janvāra pensionēšanās vecums vīriešiem būs 61,5 gadi, priekšlaicīgi — 60 gadi. Lai pensionētos priekšlaikus, darba stāžam jābūt ne mazākam par 30 gadiem. Dodoties

2001. gada 1. pusgada pensiju statistikas rādītāji Preiļu rajonā

Pensijas veids	Personu skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs
1. Piešķirtās vecuma pensijas sievietēm pensionējoties likumā noteiktajā vecumā	24	50,68
2. Piešķirtās vecuma pensijas sievietēm pensionējoties priekšlaicīgi	44	27,26
3. Piešķirtās vecuma pensijas vīriešiem pensionējoties likumā noteiktajā kārtībā	8	30,68
4. Piešķirtās vecuma pensijas vīriešiem pensionējoties priekšlaicīgi	48	27,55
5. Piešķirtās invaliditātes pensijas sievietēm	29	41,21
6. Piešķirtās invaliditātes pensijas vīriešiem	39	38,15
7. Piešķirtās apgādnieka zaudējuma pensijas	30	32,91

pensijā ātrāk, pensija tiek izmaksāta 80% apmērā no piešķirtās pensijas apmēra līdz brīdim, kamēr pieprasītājs sasniedz likumā noteikto pensijas vecumu.

Par pusgadu tiek paaugsti-

nāts arī pensionēšanās vecums tiem iedzīvotājiem, kuriem piešķir pensijas pēc atvieglotiem noteikumiem. Tie ir cilvēki, kas noteiktu laiku strādājuši kaitīgos un sevišķi kaitīgos, smagos un sevišķi

smagos darba apstākļos. Ātrāk var pensionēties piecu un vairāk bērnu mātes vai sievietes, kurām ir bērns invalīds kopš bērnības, kā arī invalīdi uz mūžu, lilipti, punduri un neredzīgie.

Iedzīvotāji sākuši iesaistīties pensiju 2. līmenī

1. jūlijā stājās spēkā «Valsts fondēto pensiju likums» un sāka darboties pensiju sistēmas 2. līmenis, kurā brīvprātīgi var iesaistīties ikviens sociāli apdrošināta persona vecumā no 30 līdz 49 gadiem, bet personas vecumā līdz 30 gadiem fondēto pensiju shēmā tiek iesaistītas obligāti.

Kā informēja VSAA Preiļu filiāles direktore Aija Naglinska, līdz 17. jūlijam iesniegumus par brīvprātīgu pievienošanu pensiju 2. līmenim VSAA filiālē bija iesnieguši 211 rajona iedzīvotāji.

Par fondēto pensiju shēmas dalībnieku var kļūt arī pēc 1. jūlija. Šajā gadījumā par shēmas dalībnieku persona kļūst, sākot ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc iesnieguma reģistrācijas VSAA. Aija Naglinska atgādina, ka iedzīvotāji savu izvēli par iesaistīšanos pensiju sistēmas 2. līmenī var

izdarīt arī pēc pāris mēnešiem vai pat vairākiem gadiem. Taču tie, kam tuvojās 49 gadi — vecums, līdz kuram likums atļauj kļūt par shēmas dalībnieku, izvēle būtu jāizdara savlaicīgi. Svarīgi atcerēties, ka izdarot izvēli, likums nedod tiesības izstāties no pensiju shēmas.

Ja cilvēks ir kļuvis par shēmas dalībnieku no 1. jūlija, tad viņa sociālās apdrošināšanas iemaksas par jūliju tiks sadalītas starp 1. un 2. līmeni (1. līmenī — 18% no algas, bet 2. līmenī — 2%). MK noteikumi «Noteikumi par valsts fondēto pensiju shēmas darbību» paredz, ka darba ņēmēja obligātās iemaksas shēmas dalībnieka kontā tiek reģistrētas 15 dienu laikā no dienas, kad darba devējs ir iesniedzis VID precizētu ziņojumu par pārskata mēnesi. Tātad, par jūliju iemaksas dalībnieka kontā tiks reģistrētas līdz 5. oktobrim, bet ne vēlāk kā līdz 21. novembrim.

Visiem, kas, sākot no 1. jūlija ir reģistrēti kā pensiju 2. līmeņa dalībnieki, ir izsūtīti kontu paziņojumi, kuros atspoguļota informācija par veiktajām iemaksām, kā arī paziņojums par dalību valsts fondēto pensiju sistēmā. Personām, kas iesaistījušās brīvprātīgi, ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc iesnieguma reģistrācijas dienas VSAA nosūtīs paziņojumu par reģistrāciju dalībai shēmā, VSAA katru gadu nosūtīs klientam konta izrakstu. Pēc klienta pieprasījuma to varēs saņemt arī biežāk. Bez tam, personām tiek dota iespēja saņemt šos paziņojumus, uzrādot citu adresi, vai arī atteikties no informācijas saņemšanas pa pastu. Šo izvēli ir jānorāda iesniegumā.

Tiem, kas tikai gatavojas iesaistīties 2. līmenī, A. Naglinska iesaka atnākt uz filiāli un, izmantojot pensiju prognozēšanas kalkulatoru, noteikt, cik izdevīga katram būs iesaistīšanās pensiju sistēmas

2. līmenī. Šādus aprēķinus var veikt jebkurš, kam ir pieejams internets. Labklājības ministrijas mājas lapā, kuras adrese ir www.lm.gov.lv, katrs var izdarīt savas pensijas prognozi. Kalkulators ir pieejams divās versijās — internetā un uz disketēm. Disketu kalkulators dod plašākas iespējas veikt dažādus aprēķinus, plānojot savu karjeru līdz pensijas vecuma sasniegšanas gadam. Šis kalkulatora veids ir pieejams VSAA filiālē un Preiļu rajona galvenajā bibliotēkā. Filiāles darbinieki labprāt konsultēs neskaidrajos jautājumos, kā arī informēs par visiem tik būtisko līdzekļu drošību un garantijām, ko 2. līmeņa dalībniekiem nodrošinās valsts uzraudzība. VSAA darbojas arī bezmaksas konsultāciju tālrunis — 8001015, pa kuru zvanot, var saņemt konsultācijas jebkuros ar valsts sociālo apdrošināšanu saistītos jautājumos.

G.Kraukle

Kādos gadījumos izslēdz no PVN maksātāju reģistra

Lai varētu sekmīgāk administrēt pievienotās vērtības nodokli (PVN), Valsts ieņēmumu dienestā jau vairākus gadus eksistē Pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrs, kurā tiek reģistrētas juridiskas un fiziskas personas, kuras ir PVN maksātājas.

2001. gada 29. maijā pieņemtie LR Ministru kabineta noteikumi nosaka papildus gadījumus, kādā Valsts ieņēmumu dienests ir tiesīgs izslēgt juridisku vai fizisku per-

Pievienotās vērtības nodokļa statistika no 01.01.2001. — 01.06.2001.:

VID teritoriālā nodaļa	PVN reģistrēto uzņēmumu skaits	Likvidēto PVN maksātāju skaits	Likvidēto maksātāju skaits (%)	Jaunreģistrēto PVN maksātāju skaits	Jaunreģistrēto PVN maksātāju skaits (%)
Preiļi	438	9	2,1	25	5,7

sonu no Pievienotās vērtības maksātāju reģistra, tas ir, no 02.06.2001. noteikumi paredz, ka personu izslēgt no reģistra varēs VID teritoriālā iestāde (Daugavpili, Krāslavā vai Preiļos — Latgales reģionālā iestāde) gadījumā, ja per-

sona nav iesniegusi nodokļa deklarāciju trīs mēnešu laikā. Līdz šim izslēgt varēja gadījumos, ja ir notikusi uzņēmuma likvidācija, reorganizācija vai arī pēc pašu vēlēšanās.

Plašākas bezmaksas konsultācijas nodokļu likumdo-

šanā iedzīvotāji tiek aicināti saņemt VID Latgales reģionālās iestādes konsultāciju daļā Preiļos, telefons 5324253

J.Bērziņa,

VID Latgales reģionālās iestādes direktores vietniece

PAŠVALDĪBĀS

Līvānu novadā

■ **UZSĀK ROŽUPES SKOLAS MODERNIZĀCIJU.** Aizvadītajā nedēļā Līvānu novada dome noslēgusi līgumu ar SIA «Gādība» (Daugavpils) par Rožupes pamatskolas renovācijas un siltināšanas darbu veikšanu par Pasaules Bankas (PB) līdzekļiem. Līdz nākošā mācību gadā sākumam Rožupes pamatskolā, kas ir viena no lielākajām rajonā, tiks veikta apkures sistēmas pārveide, uzstādīti jauni automātiskie gāzes apkures katli, kas ļaus samazināt apkures izmaksas gan skolai, gan arī abām daudzdzīvokļu mājām Rožupes pagasta centrā, informē Līvānu novada dome. Par summu 112 000 latu (Ls 77 000 PB līdzekļi) tiks veikti arī iekštelpu remonts, lai nodrošinātu siltināšanas efektivitāti — nomainīti logi un durvis. Labiekārtošanas darbus veiks arī baltajā ēkā līdzās skolai, lai rudenī tajā varētu nodrošināt pilnvērtīgu mācību darbu.

■ **NEATROD PĀRKĀPUMUS LĪVĀNU NOVADA DOMES DARBĀ.** Valsts kontroles kolēģija ir pasludinājusi revīzijas rezultātus Līvānu novada domē. Kā atzina domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, būtiski aizrādījumi domes darbam netika izteikti, nav konstatēti arī pārkāpumi pašvaldības darbībā un grāmatvedībā. Valsts kontrole Līvānu novada pašvaldībā strādāja apmēram divus mēnešus, šajā laikā tika pārbaudīts domes grāmatvedības darbs, kā arī gada pārskata sastādīšana.

■ **LĪVĀNU PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBĀ IE-GULDĪS 150 000 LATU.** Latgales reģiona attīstības aģentūras organizētajā konkursā septiņpadsmit pilsētu konkurencē tieši Līvāniem izdevies iegūt 150 000 latu lielu Eiropas finansējumu pilsētvides attīstības projekta īstenošanai.

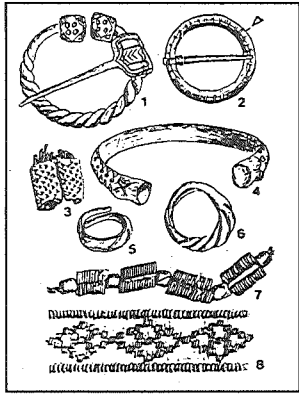
Projekts sastāv no divām daļām — infrastruktūras un cilvēkresursu attīstības, informē Līvānu novada domes attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne. Infrastruktūras attīstība šajā projektā nozīmē vairāku pilsētas pievadceļu, kas ved uz ražošanas uzņēmumiem, sakārtošanu, asfalta seguma nomaiņu, informatīvu zīmju uzstādīšanu. Asfaltēšana plānota Fabrikas ielā, daļā Raiņa, Meža un Dzelzceļa ielas, kā arī Kalna ielā. Kopējās pievadceļu infrastruktūras uzlabošanai Līvānos atvēlēta aptuveni puse summas — 70 000 latu. Pēc optimistiskās prognozes, ielu sakārtošanas darbi varētu sākties jau šogad, taču, tā kā formalitāšu kārtošana lietas projekta virzību ir iekāvējušas, tad tiek cerēts panākt projekta pagarinājumu. Kā atzina L. Gercāne, projekts ietver ne tikai vairāku pilsētas ielu asfaltēšanu, bet arī pilsētas un novada informācijas stendu uzstādīšanu, stāvlaukumu labiekārtošanu un remontu, ceļazīmju nomaiņu.

Otra projekta daļa plānota kā 170 cilvēku apmācība dažādās nozarēs — biznesa plānošana brīvajam tirgum, datorzinības dažādiem apguves līmeņiem, kā arī profesionālās saziņas apmācības programma. Par atvēlētajiem līdzekļiem plānots iekārtot arī datorklasi, kur uzņēmumu darbinieki, novada iedzīvotāji, tajā skaitā arī bezdarbnieki varēs apgūt minētās zinības. Kursi būs tālmācības, tas nozīmē, ka ar interneta starpniecību cilvēks varēs izglītoties savā uzņēmumā vai arī mājās pie personālā datora.

Projekta galvenā mērķauditorija būs vairāku uzņēmumu («Anda Optec», «RNS — D», «Wentwood developments limited», «Autofaktors», «Dūdari E», «Paula-3», kokzāģētava «Upmaļi», «Līvāts», «APP 99», «Līvānu ķieģelis», «Sencis») darbinieki un pārstāvji, kas iesaistījušies šajā projektā jau tā tapšanas gaitā. Taču tas neizslēdz iespēju izglītību saņemt arī citiem Līvānu novada iedzīvotājiem, sacīja L. Gercāne, piebilstot, ka minēto uzņēmumu izvēli noteica projektā ietvertā prasība sadarboties tikai ar tādiem uzņēmumiem, kam nav nodokļu parādu.

■ **JAUNIEŠU LĪDERI DOSIES UZ LIETUVU.** Konsultatīvā centra «Paspārne» organizētajā jauniešu līderu nometnē Baškos 16 aktīvi jaunieši apguva noderīgas zinības, kas saistītas ar jauniešu reprodūktīvo veselību, kā arī atkarību no dažādām narkotiskām vielām un alkohola. Līderi tikās ar domu biedriem no Rīgas jauniešu kluba «Durvis», Daugavpils narkoloģiskās slimnīcas un ģimenes plānošanas un sociālās veselības asociācijas «Pārdes zieds» speciālistiem. Jauniešu līderi rudenī plāno uzsākt aktīvu sadarbību ar centra «Paspārne» darbiniekiem, veidojot diskusiju grupas jauniešu vidū, kā arī organizējot centra aktivitātes. Nākamnedēļ viņi kopā ar «Paspārnes» konsultantiem apmeklēs līdzīgu centru Lietuvas pilsētā Ignalinā.

MADALĀNU PILSKALNS atrodas Aglonas pagasta Madalānos, apmēram divu kilometru attālumā no bazilikas virzienā uz ziemeļaustrumiem. Pilskalns ziemeļaustrumu un dienvidrietumu virzienā aizņem apmēram 80 metrus, bet ziemeļrietumu un dienvidaustrumu virzienā — apmēram 60 metrus. Madalānu pilskalns kopā ar kapulauku ir valsts nozīmes aizsargājams arheoloģijas piemineklis.

Madalānu kapulaukā vairāku gadu arheoloģiskajās ekspedīcijās atklāti pāri par 30 apbedījumiem.

● Attēlā: Madalānu kapulaukā apbedījumos atrastās sieviešu rotas lietas.

Pilskalns, uz kura dzīvoja arī pirms 3000 gadiem

Madalānu pilskalnu raksturojis slavenais pilskalnu pētnieks E. Brastiņš savā darbā «Latvijas pilskalni». Tajā laikā kalns ir bijis 20 metrus augsts, bet tā sāni nav bijuši visai krauji. Tāpēc pilskalnam visapkārt bijušas divas terases. Kalna ziemeļu un rietumu sānos tās bija saglabājušās, bet dienvidos un austrumos — noartas. Arī trīsdesmitajos gados, laikā, kad E. Brastiņš pētījis Latvijas pilskalnus, iecijas uz Madalānu pilskalnu vairs nav bijušas saglabājušās. Pētījuma laikā, kad kalns bija apsēts ar auzām un miežiem, pa arumiem mētājušās visdažādākās trauku lauskas. Pilskalna piekāpē pret upīti ūdens neilgi pirms pētījuma bijis izskalojis cilvēku kaulus ar dažādām rotaslietām. Kopumā Madalānu pilskalns atrodas veselās pilskalnu saimes vidū, kura novietojusies visaugstākajā Latgales vietā.

Pilskalns nopietni pētīts vairākas reizes. Senākie nozīmīgākie pētījumi veikti 1977. gadā, bet jaunākie pētījumi datēti ar 1983. gadu, kad uz Madalānu pilskalnu bija devusies arheoloģiskā ekspedīcija Vladislava Urtāna vadībā. Konstatēts, ka agrāk pilskalna vidū bijusi iepakla, kurā pirms 3000 gadiem apmetās pirmie iedzīvotāji (balti). Viņi pilskalnu bija nocietinājuši ar guļkoku sienu. Pēc 1000 gadiem baltu kopiena pilskalnu atstāja. Pēc 1200 gadiem te apmetušies latgaļi ar savu vadoni. Tad pilskalns nocietināts. Izveidoti uzbērums, grāvji, terases, koka aizsargsienas.

Izrakumos atsegta 10-12 kvadrātmetru lielas dūmistabas ar akmeņiem vai māla krāsnīm, saimniecības bedres, divi podnieku ceplī, rotkaļa darbnīca, kalve, dzelzs ieguves krāsns. Atrasts vairāki nekā 700 senlietu, 20 000 māla trauku lausku. V. Urtāns, iepazīstinot rajona iedzīvotājus ar ekspedīcijas veikumu, 1983. gadā vietējā avīzē raksta, ka uziet arī dzelzs naži, šķēpi, sirpjī, īleni, šķīlamdzelzi, zirga laužņi, kāpšļi, pieši, māla un akmeņi vērptjamie skriemeļi, koka muldiņa, arī rotaslietas bērniem — ruceņi.

Interesanti, ka Madalānu pilskalna iedzīvotāji zināja par eksotiskām lietām, kas iegūstamas tālās zemēs. Izrakumos atrastas stikla krelles un vērptjamie skriemeļi rozā krāsā, kas nākuši no Krievzemes. Šifera galodiņas nākušas no Norvēģijas. Kaklarotu gliemežvākus slīpējuši Indijas okeāna ūdeņi Maledivu salās. Madalānu pilskalns ietilpa Jersikas karaļvalstī, un, droši vien, visā valstī bija noteiktas tirgus dienas, kurās mainīties precēm ar sveš-

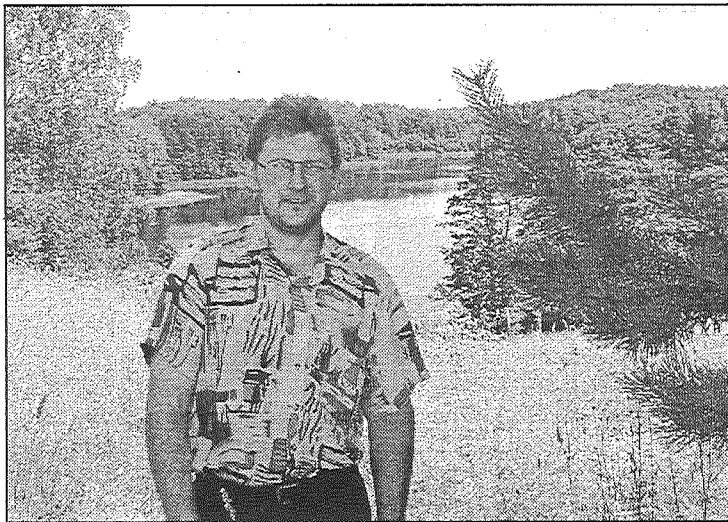

● Madalānu pilskalns piesaista gan kā izcilu arheoloģijas piemineklis, kurš sevi glabā senu ciemu un apmetņu vietas, gan arī ar savu gleznaino apkārtni.

zemju tirgotājiem, spriež V. Urtāns.

Kopumā arheologu ekspedīcijas uz Madalānu pilskalnu organizētas septiņas reizes, bet astoņdesmitajos gados veiktā ekspedīcija bija ļoti nozīmīga tādējādi, ka tika atklāts kapulauks, ko līdz tam neviens nebija atradis. Arheologi uzgāja trīs apbedījumus. Pirmais bija ne pārāk bagātas sievietes kops, otrs — bērns, bet trešais izrādījās tukšs. Arheologi uzskata, ka tas ir tā saucamais simboliskais kops, ar kura palīdzību senči centās atpūsties no nāves un savā vietā kapā guldīja blūķi vai akmeni, paši būdami dzīvi. Mūsu pusē tāds atradums bija uzietis pirmo reizi, par ko arheologi sevišķi priecājās.

Padomju laikos Madalānu pilskalns tā gleznainās apkārtnes dēļ bija iecienīta atpūtas vieta, sevišķi skolu jaunatnes vidū. Mežā pie Madalānu pilskalna bija izveidota interesanta taka orientēšanās sacensībām. To nereti izmantoja arī ģimenes ar bērniem, pieaugušie, lai vaigu vaigā sastaptos ar samērā maz traucētu dabu. Bija taču jauki, uzsākt taku, kur koka dobūmā noslēpta zīmīte lika iet «200 soļus taisni uz austrumiem, celmā meklēt citu norādi». Tā savukārt norādīja iekāpt kokā, vai meklēt taciņu, griezties pa labi vai pa kreisi. Un tā tālāk, kamēr pāris kilometru garā taka aizvadīja līdz konkrētam galamērķim. Pilskalns bija pateicīga vieta brīvdabas sarīkojumiem, atpūtas vakariem, ko rīkoja vietējie kultūras darbinieki. Bet viens no pēdējiem plašākajiem sarīkojumiem šeit bija rajona bērnu un jauniešu centra organizētais Latgales dziedājošo ģimeņu «Spiets». Toreiz šeit bija ierīkota

● Jānis Madalāns, pēc specialitātes agronomis ar augstskolas diplomu, ir Madalānu pilskalna saimnieks, bet varbūt kāds no tiešajiem pilskalna iemītnieku pēctečiem? Vai jaunais saimnieks pilskalnu paturēs tikai savā īpašumā, vai arī ļaus tā skaistumu apjūsmot visiem? Foto: M. Rukosujevs

skatuve, skatītājiem — sēdvietas. Tā kā «spītošana» notika Jāņu priekšvakarā, tā noslēgumā tika iededzināts milzīgs ugunskurs, bet pāri ezeram ziediem rotātā laivā atbrauca jāņabērni — Jānis ar māsu Ilzi, īstenie Madalānu pilskalna saimnieki.

Pilskalns tagad ir privātīpašumā, sveši ballētāji uz tā vairs netiek, un skaistas ainavas tagad ir vienas ģimenes īpašumā. Tas jāņabērns — Jānis, kurš toreiz vēl tikai studēja, ir atgriezies savās mājās, ir nodibinājis ģimeni, audzina meitiņu. Pie Pilskalniņu mājām, kā saucas Madalānu ģimenes dzīvesvieta, tas pats baltais celiņš, kā agrākos gados, ved uz pilskalnu. Bet tā tomēr ir privātā zeme, un katram gribētājam aplūkot skaisto dabu ir jāprasa saimnieku atļauja. Tepat arī sarkani un balti krāsots

«šlagbaums», kura aizliedzošā nozīme katram ir skaidra.

Jānis strādā Jaunaglonas lauksaimniecības skolā direktora vietnieka amatā. Pēc mūsu lūguma dodas izrādīt pilskalnu. Stāsta, ka ģimene nodarbojas arī ar naturālo saimniecību, kurā netrūkst zirdziņa, gotiņas un pat kazas bērns, kuru Jānim kolēģi dāvinājuši dzimšanas dienā.

Jānis saka, ka pilskalna zeme Madalānu ģimenei piederējusi kopš laika gala. Tālā senatnē te droši vien ir karojuši, pēc tam dzīvojuši mierīgu dzīvi, par pilskalnu vēsturi spriež Jānis. Pa šiem gadiem, kopš ir pilskalna saimnieka godā, Jānis apjautis, ka dabas dotās dāvanas jāsāk likt lietā. Pamažam sapis sāk pārvērsties par konkrētām iecerēm. Šeit neko nevajag ne stādīt, ne pārveidot, pie-

taktu atpūtniekus nodrošināt ar ērtībām, — peldvietu, iespējām noīrēt laivas, noķert un izcept kādu zivi, autostāvvietu. Vajadzīgas arī nakšņošanas iespējas, vismaz vieta telšu uzstādīšanai. Pašlaik Jānis ir veicis ezera krasta tīrīšanas darbus. Nocirsti krūmi. Krastmala jānolidzina, lai varētu ierīkot jaunu peldvietu. Tas tiks izdarīts jau šovasar. Līdz šim izmantojamā peldēšanas vieta atrodas ēnas pusē, zem lieliem kokiem. Izrakti divi dīķi, lai nosusinātu purvus no pļavu ziemeļu pusē. Informācija par to, ka Madalānu pilskalnu šovasar var izmantot atpūtai, izplatās ar Jāņa draugu, paziņu un radu starpniecību, tāpēc arī pirmie atpūtnieki šeit šovasar jau apgrozījās. Pagaidām bez maksas, drīzāk reklamēšanas nolūkos.

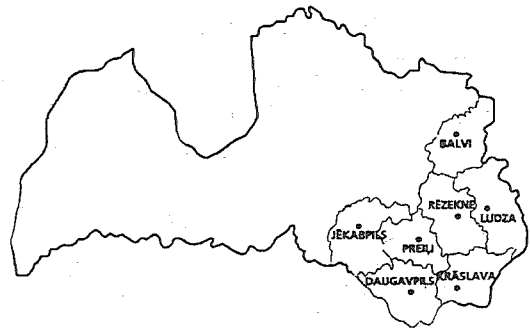
Uz lielām ražām šajā zemē nevar cerēt, saka Jānis, atliek cerēt uz tūrisma «ražu». Tomēr pašlaik iesākie darbi un rīkošanās ir visai piesardzīgi, un tādos tempos tūrisma «raža» varētu ienākties tikai pēc daudziem gadiem. Bet, atgriežoties vēlreiz pie ražas, Jānis stāsta, ka pilskalna nogāze ir tik stāva, ka ar tehniku to nevar apstrādāt. Esot viens kaimiņš, kas pēc 200 gramiem brauc saņemot dūšu un ar traktoru braucot pa nogāzi. Tomēr pašlaik pilskalna devums ir izteicams tikai uz tā saļautā siena kaudzēs.

Pilskalnā kāpšana ir grūta, sevišķi šīs vasaras svelmainajās dienās un pašā dienvidū. Sajūta patiešām kā uz pannas. Koki no visām pusēm aiztur pat to niecīgo vēja pūsmu, ar ko cenšas aplaimot kāds paslinks mākonis. Garā, neplautā zāle akumulē karstumu, un tādā veidā svelme kļūst vēl nežēlīgāka. Bet no augšienes paveras tik skaistas ainavas, ka aizmirstas par karstumu. Īpatnējā rakursā pret rietumu debesi saskatāmi bazilikas torni. Pilskalna piekāpē austrumos tumša ezera acs. Kalns kā piebiris meža zemenēm. Smaržo vīgriezies un simtiem citu Latvijas pļavu puķu. Te, uz pilskalna, ļoti labi redzams, ka prasīt prasās cilvēka darbs, lai šī vieta atkal atgūtu rajona visskaistākās vietas slavu kā kādreiz. Izcirst krūmus, kas dažviet aizsedz ainavas, pieslīpēt to, ko daba sākusī veidot, lai tas būtu skatāms visā daudzveidībā. Mūsu tālās senči ir pratuši atrast un izmantot visas labākās vietas. Bet tās, ne tik tālo senču leģendas par apraktiem dārgumiem pilskalnā, nūdien ir patiesas. Madalānu pilskalna izmantošana tūrisma un atpūtai pati par sevi ir naudas ādere, ja vien kāds vēlas līdz tai aizraukties.

L.Rancāne

KAIMINU RAJONOS

Ludzas pusē pieaug ērcu aktivitāte

9.

Šī gada pirmajā pusgadā Ludzas rajonā reģistrēti 222 ērcu piesūksšanās gadījumi, pagājušajā gadā attiecīgajā periodā to bijis mazāk — 136 gadījumi. Jūlijā šajā rajonā strauji izplatījusies trakumsērga dzīvnieku vidū. Mēneša laikā reģistrēti jau pieci šādi gadījumi (trijos gadījumos inficēta bijusi lapsa, vienā gadījumā jēnotsuns, bet vienā gadījumā vēl nav noskaidrots, vai saslīmusi bija lapsa, vai arī gov). Jūlijā 12 cilvēki cietuši no suņu kodumiem.

«Ludzas zeme»

● BALVU RAJONĀ

Sadega 96 tonnas siena

7. jūlijā pulksten 4.30 Rugāju pagasta Oparniekos zemnieku saimniecībā «Āriņi» sadega šķūnis un ziemei sagatavotais presētais siens — 96 tonnas. Piektdienas vakarā beidzām vest sienu. Sestdien no rīta tas izkūpēja. Šādu nelaimi nevienam nenovēlu, saka «Āriņu» saimniece Maija Blauma.

Arī 19. slaucamajām govīm un 13 jaunlopiem sestdienas rīts izrādījās šausmīgs. Govis, kas pieradušas pie mehanizētās slaušanas, nemaz tik viegli rokās nedevās. Saimniece pateicās kaimiņiem, kuri skraidīja govīm pakal pa pļau un tad slauca.

Kad sākās ugunsgrēks, visu sienu veda projām uz pļavu. Pagasts iedeva traktoru, jo pretējā gadījumā no siena aizdegots arī kūts. Ūdeni dzēšanai ņēma no saimniecības diviem dīķiem. Tagad tie

tukši un zivtiņas beigtas. Vēl pirms trīs dienām visi mājinieki priecājušies, ka siens nedēļas laikā savests. Tagad siena laiks ģimenei sākas no jauna. Ugunsgrēka iemesls varētu būt elektrības issavienojums.

Pagastu skate

Balvu rajonā turpinās pagastu skate, un katras pašvaldības saimnieki skates komisijai prot parādīt daudz jauku vietu.

Balvu pagastā ārstē ar zilajiem māliem un audzē čūsku koku

Komisija aplūko Māra Korlaša kartupeļu laukus, viesojas arī viņa mājās un brīnās par dārgo divrinu kartupeļu stādāmo mašīnu. Izskatās nieka mašīnīte, bet maksā sešus tūkstošus latu! Dārga ir arī vienrindas sējmašīna dārzeniņiem. Dzīve Korlašu mājās iet uz priekšu: te stāda puķes, te aug spuraina egle, ko sauc par čūsku koku, te dzer pašaudzētu zemeņu kokteiļus

un strādā no agra rīta līdz vēlam vakaram.

Pārsteiguma pilns brīdis ir Viļa Kuļša pagalmā. Vilis daudz stāsta par zilo mālu ārstniecisko nozīmi. Tie līdz gan pret dažādām kaitēm, gan skaistuma procedūrām. Kad Kuļšu saime iet pirtī, viņi noziežas ar mālu no galvas līdz kājām: nemaz ziepes nevajag. Uz pirts sienas redzami gan bērnu, gan pieaugušo kāju, roku un pat dupšu nospiedumi. Ar laiku zilie māli varētu kļūt arī par Kuļšu biznesu, jo nepietiek tos no zemes vienkārši izrakt, tie arī speciāli jāapstrādā. Kuļšu mājās aprīnoma vides iekārtošanas māka, te būs baseins, te jau ir pirts trijiem stāviem, kur kādreiz brauks atpūtnieki, te tīņu vecuma meitām ir sava māja, un katrā istabā mieru ienes svētbildes.

Vilis saka: «Galvenais ir dzīvot mierīgi un neuztraukties. Ja neiet šodien, veiksies rīt, ja ne rīt — tad parīt.»

Dzeltens samteņu gadskaitlis

Šķilbēnu pagastā ir sava ugunsdzēsamā mašīna un komanda, pašlaik top ugunsdzēsēju depo.

Šķilbēnieši ciemiņus ved pie Ineses Supes. Te vienā pagalmā sadzīvo divas mājas — vecākās un jaunākās paaudzes mītnes. Abas mājas kopā savieno milzīgs puķu pagalmi. Katru gadu Inese Supe iestāda milzīgu puķu stādījumu, izveidojot gadskaitli. Šogad skaitli «2001» veido divu šķirņu samteņu stādījumi. Šajās mājās pat vistu žogs ir skaists, jo apaudzēts ar apiņu vijām, arī malca sakranta milzīgā aplī kā jurta.

Medņevā aug mandarīni un kivi

Medņevas pagasta lepnums ir arī Vides izglītības centrs, viens no retajiem tādiem centriem Latvijā. Aug dārzeniņus, puķes un ārstniecības augi. Iekārtots atsevišķs lauciņš ēdamajām puķēm. Izrādās,

ka arī samtenes, lauvmutītes un citus ziedus var droši izmantot ēdienu dekorēšanai un izgarošāšanai.

Anastasijas Auziņas mājās drīz sāks gatavoties mandarīni, kas aug mājas lielākajā istabā, savukārt Anitas Upītes mājās redzami kupli vīnogulāji un kivi krūms, kas pamazām «nosarkst», — dažas lapas ir rozā, citas zaļas.

Top sporta centrs

Sākušies celtniecības darbi pie Viduču pamatskolas. Te taps Medņevas pagasta Sporta un izglītības centrs. Esošā skolas sporta zāle vairs neatbilst mūsdienu prasībām. Pagasts ir saņēmis aizdevumu 20 tūkstošu latu apmērā no Pašvaldību aizdevumu un garantiju kontroles un pārraudzības padomes. 2000 latu piešķirusi rajona padome. Sporta centrs būs 30 x 15 metrus liels tipveida metāla angārs.

«Vaduguns»

● JĒKABPILS RAJONĀ

Aptaujā par celulozes rūpniecību

Jēkabpils pilsētas un rajona iedzīvotāji varēja izteikt savu viedokli par celulozes rūpniecības būvniecību rajonā. Aptauju organizēja Vidusdaugavas vides kustība. Aptaujas dalībnieki saņēma baltas kartas, uz kurām bija jāraksta, vai viņi ir «par», vai «pret», šo informāciju, ja vēlējas, varēja papildināt ar argumentiem, kas noteikuši izvēli. Aptauja nebija anonīma, dalībniekiem vajadzēja minēt savu vārdu, uzvārdu un nodarbošanos. Kā informēja aptaujas organizētāji, cilvēki bijuši atsaucīgi.

Pašvaldības spēkiem Rubeņos top viesu nams

Rubeņu parku par atpūtas vietu pagaidām lielākoties izvēlas vietējie un kaimiņpagastu skolu audzēkņi, taču ar pašvaldības spēkiem parka teritorijā top neliels viesu namiņš.

— Neesam pabeiguši remontu, tāpēc arī nereklamējam sevi, — saka dārzniece Ināra Preitāga un piebilst, ka neviens jau nedomā, ka te nu tagad atpūsties gribētāji rindā stāvēs, taču kādai pilsētnieku ģimenei te pavadīt laiku nemaz nebūtu slikti.

Māju iekārtojot, no šķūņiem un pažobelēm vilktas laukā vecas koka gultas, krēsli, kumodes, ko vietējie ļaudis labprāt dāvinājuši namīņa iekārtošanai. Vecās mēbeles atjaunotas (gultās pat salmu maiši salikti) un sāk savu otro dzīvi.

Lai māja nestāvētu tukša un arī vietējiem būtu, kur atnākt, Ināra nodomājusi rīkot izstādes. Pirmā jau noslēgusies. Uz to tika savāk-

ti vietējo mākslinieču un rokdarbnieču darbi. Ināra stāsta, ka cilvēki ļoti labprāt devuši savus darbiņus izstādei, bet vislielākais prieks par redzēto bijis bērniem, jo ne jau katram mājās ir vecmāmiņu apstrādāti dvieļi un palagi, izšūti galdauti un citi rokdrabi, ko šodien reti kurš darina.

Divu kungu kalps

Tā sevi raksturo Aigars Pērkonis, kam ir divas aizraušanas — ornitoloģija un vēsture. Pirmajai viņš veltī pavasari un vasaru, otrajai atliek ziemas mēneši.

Aigars stāsta, ka interese par dabu un procesiem tajā viņam radusies jau skolas gados, kad viņš ar skaudību klausījies klasesbiedru stāstos par laukos pavadītajām nedēļas nogalēm, jo Aigars bijis Rīgas puika bez lauku radiem. Pamazām, pētot un lasot grāmatas, viņš kļuvis par ornitologu autodidaktu un tagad ir Latvijas Ornitoloģijas biedrības biedrs. Pašlaik atbildīgākais darbs, ko veic Aigars, ir Latvijā ligzdojošo putnu atlanta veidošana (viņš ir šī darba koordinators Jēkabpils rajonā).

Visinteresantākais un noslēpumainākais putns, viņaprāt, ir melnais stārķis, tāpēc A.Pērkonam ir tāds mazliet neprātīgs sapnis — uzrāpties uz šī putna ligzdas un nofilmēt to, kas tur notiek. Otrs sapnis ir ieraudzīt Jēkabpils rajonā zaļo vārnu, kas nozīmētu, ka šī apdraudētā suga sāk vairoties.

— Latvija ir stārķu lielvalsts, jo te ligzdo 12 procenti no šo putnu Eiropas populācijas. Pēc Eiropas ekspertu vērtējuma, mūsu valstī ir unikāla daba, jo te nav iz-

● Par paveikto vēstures pētišanā A.Pērkonam piešķirta Triszvaigžņu ordeņa goda zīme.

zuduši vērtīgi biotopi.

Vislielākais prieks Aigaram ir par to, ka interese par dabu un tās vērtības apziņu viņš spējis ieaudzināt savām meitām. — Viņām ir savs stārķis, sava dzērve, ko pavasaros gaidīt. Jūtu, ka viņām veidojas apziņa, ka viņas ir dabas sastāvdaļa. Tagad jaunieši maz iz-

vēlas studēt dabas zinātnes, populārāka ir ekonomika, jurisprudences. Taču pēc Aigara domām, viss nav tik bezcerīgi, jo pēdējā laikā aktuālas kļuvušas arī ekoloģijas studijas.

Par vēsturi A.Pērkonis sācis interesēties atmodas laikā, kas uzdeva ļoti daudz jautājumu par tautas

likteni dažādos vēstures posmos. Aigars sācis pētīt latviešu karavīru likteņus 20. gadsimta notikumos. Pierakstījis veco karavīru atmiņas, vadījis ekspedīcijas uz Noriņsku, strādājis kara muzejā par zinātnisko līdzstrādnieku, taču šis darbs bijis jāatstāj, jo pēc ģimenes nodibināšanas abi ar sievu Māriti atnākuši dzīvot uz viņas mājām Kalna pagastā.

Ar dzīvi laukos Aigars ir apmierināts. — Nedomāju, ka lauku tūrisms ir nozare, kas nes lielu peļņu, tomēr vidējam zemniekam, kam nav iespēju atstāt savu saimniecību, tas var kļūt par labu palīdzību. Tikai jāstrādā, jālauž sevī stereotipi, kas pretojas kaut kam pilnīgi jaunam. Protams, ka luksusa tūristi nebrauks dzīvot lauku mājā, lai arī tur būs visas ērtības, taču to pilsētnieku skaits, kam nav iespēju pavadīt nedēļas nogali vai atvaļinājumu kopā ar ģimeni laukos, pieaug. Tomēr sekmīgai tūrisma darbībai nepieciešami labi ceļi, pietiekama informācija ne tikai tūrisma informācijas centros, bet arī norādes uz ceļiem, kas pašlaik ir ļoti nepilnīgas. Lai tā būtu, bez valsts un pašvaldības atbalsta neiztikt.

A.Pērkonis izstrādājis arī vairākus tūrisma maršrutus pa Sēliju, vadījis ekskursiju grupas. Tas paveikts, strādājo Kalna pagasta padomē par tūrisma organizatoru. Taču šogad, kopš likums nosaka, ka tūrisma nozare nododama privātuzņēmējiem, viņš kļuvis par bezdarbnieku. Tomēr A.Pērkonis aizsāktajam nav atmetis ar roku un strādā, lai izveidotu savu tūrisma uzņēmumu.

«Brīvā Daugava»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

CSDD INFORMĀCIJA

Pirms dodaties uz ārvalstīm

Informācija «Novadniekā» par iecelšanu Lietuvas Republikā (28. februārī), par iecelšanu Igaunijas Republikā, Polijā, Itālijā (7. martā), Vācijā (14. martā), Luksemburgā (4. aprīlī), Austrijas Republikā (11. aprīlī), Zviedrijā (25. aprīlī), Dānijas Karalistē (9. maijā), Lielbritānijā (16. maijā), Grieķijā (30. maijā) Beļģijā (6. jūnijā), Francijā (4. jūlijā), Nīderlandē (11. jūlijā).

ČEHIJAS REPUBLIKA

Aizliegts vadīt transportlīdzekli narkotiku vai alkohola reibumā. Transportlīdzeklī jābūt aprīkotam ar drošības jostām un pasažieriem jābūt piesprādzētiem. Braucot ar motociklu, aizsargķiveres ir obligātas. Aizsargķiveres obligāti ir jāvalkā arī velosipēdistiem, kuru vecums nepārsniedz 15 gadus. Braucot ar motocikliem, mopēdiem un velosipēdiem, kategoriski aizliegts smēķēt.

Bērni vecumā līdz 12 gadiem un pasažieri vecumā līdz 18 gadiem, kuri ir augumā mazāki par 150 centimetriem, drīkst sēdēt transportlīdzekļa priekšējā sēdekli, ja tie ir nodrošināti ar speciāliem bērnu sēdekliem vai paliktņiem, šiem pasažieriem jābūt piesprādzētiem ar drošības jostām. Bērniem ir jāpiesprādzējas ar drošības jostām un jāizmanto bērnu sēdekli vai paliktņi arī tad, ja viņi sēž uz aizmugurējā sēdekļa.

Pēc policijas un robežsardzes darbinieku pieprasījuma ir jāuzrāda transportlīdzekļa apdrošināšanas apliecība — «Zaļā kartē», ja tādas nav, var iegādāties Čehijas Republikas apdrošināšanas polisi, kuras cena mēnesim ir 3000 CZK.

Par automaģistrālu izmantošanu jāmaksā ceļa nodoklis. To var samaksāt robežšķērsošanas punktos, degvielas uzpildes stacijās vai pasta nodalās, kur saņemsi attiecīgu uzlīmi, kas jāpiestiprina pie transportlīdzekļa priekšējā stikla. Ceļa nodoklis desmit dienām ir 100 CZK, vienam mēnesim 200 CZK, visam kalendārajam gadam autotransportam ar masu līdz 3,5 tonnām — 800 CZK, līdz 21 tonnai — 2000 CZK, virs 21 tonnas — 4000 CZK.

Aizliegts lietot riepas ar radzēm. Ziemas laikā ir ieteicams riepas ar radzēm, bet tā nav obligāta prasība. Noteikumi paredz ierobežojumus automaģistrālam ar tonētiem stikliem. Ziemas laikā, kamēr valsts pāriet uz vasaras laiku, jābrauc ar ieslēgtām tuvajām gaismām.

Ja transportlīdzeklis atrodas Čehijas Republikā ilgāk par 6 mēnešiem, tas obligāti jāreģistrē ČR.

Pastāv ātruma ierobežojumi: pilstētās un citās apdzīvotās vietās — 50 km/h, uz autoceļiem — 80 km/h, uz automaģistrālēm — 130 km/h. Sods par ātruma pārsniegšanu var būt līdz 5000 CZK.

Ja vēlaties novietot transportlīdzekli stāvvietā, jāievēro, ka ČR ir trīs stāvvietu zonas. Oranžā zona — mašīnu drīkst novietot līdz divām stundām, minimālā samak-

sa par 15 minūtēm — 10 CZK, par vienu stundu — 40 CZK. Zaļā zona — mašīnu drīkst novietot līdz 6 stundām, samaksa par 30 minūtēm — 15 CZK, viena stunda — 30 CZK, 6 stundas — 120 CZK. Šīs stāvvietas ir bez maksas no pulksten 18.00 līdz 8.00, kā arī svētdienās. Zilā zona paredzēta tikai dienesta transportlīdzekļiem.

Ceļu satiksmes dalībniekiem ir aizliegts izmantot tādas tehniskās ierīces, kas traucē vai kavē policijas aparatūras izmantošanu dienesta pienākumu veikšanai. Tas attiecas arī uz antiradaru lietošanu. Nedrīkst lietot mobilos tālrunus, vadot transportlīdzekli, ja tas nav aprīkots ar *hand free* sistēmu.

Autovadītājiem apļveida krustojumos nav jāievēro labās rokas priekšrocību likums, bet gan jādod ceļš pārējiem transportlīdzekļiem, kas ir iebraukuši krustojumā, un tikai pēc tam vadītājs turpina kustību.

Transportlīdzekļa vadītājiem jālieto avārijas signālgaismas, lai brīdinātu pārējos satiksmes dalībniekus par bīstamu situāciju uz ceļa, piemēram, strauju apstāšanos vai avāriju. Gadījumos, kad tunelī noticis ceļu satiksmes negadījums vai avārija, vadītājam nekavējoties ir jāizslēdz aizdeģe un sildīšanas sistēma. Vadītājam un pasažieriem ir jāievēro visi ugunsdrošības pasākumi, nedrīkst smēķēt un lietot citu atklātu uguni. Tūlīt pēc negadījuma transportlīdzekļa vadītājam un pasažieriem ir jāatstāj negadījuma vieta, izejojot ārā no tuneļa vai atrodoties drošā attālumā.

Novietojot transportlīdzekli neatļautā vietā, ir jāreķinās ar soda naudu 800 CZK apmērā, vai arī ar tā evakuāciju, kas papildus izmaksās 500 CZK un vēl evakuācijas izmaksas. Par transportlīdzekļu riteņu bloķētāju uzlikšanu vai tās evakuāciju lemjam pašvaldības policija vai dažos gadījumos valsts policija. Ja autotransporta līdzeklis novietots neatļautā vietā, ir pieļaujama gan mašīnas riteņu bloķēšana, gan evakuācija uz speciālu stāvvietu. Par transportlīdzekļu riteņu bloķēšanu jāmaksā soda nauda 500 CZK, kā arī maksa par «pakalpojumu» 300 CZK apmērā, kā arī jāreķinās, ka būs jāgaida līdz atnāks policists un veiks atbloķēšanu.

Visas minētās samaksas ir jāveic pirms transportlīdzekļa atgūšanas. Ja mašīna atrodas speciālajā stāvvietā ilgāk nekā trīs mēnešus un tai nav pieteicies īpašnieks, pašvaldība drīkst to pārdot.

No 2001. gada 1. janvāra nav nepieciešams paziņot par ceļu satiksmes negadījumu policijai, ja tā rezultātā nav nodarīti materiāli zaudējumi, kas lielāki par 20 000 čehu kronām, apmēram 320 lati, kā arī tad, ja negadījums nav saistīts ar kāda nāvi un abas puses savstarpēji vienojas.

Policijas telefons — 158, ceļu policijas telefoni — 154, 123, 124.

POLICIJAS ZIŅAS

Apzaga vasarnīcu

2. jūlijā Daugavpils iedzīvotājs Henrijs M. konstatēja, ka viņa vasaras mājai, kas atrodas Rušonas pagastā, izlauztas ieejas durvis, no mājas pazudis gāzes balons, divi stikli, 10 tapešu ruļļi un dažas citas sadzīves mantas. Zaudējuma kopējā vērtība ir 40 lati. Ierosināta krimināllieta.

Piekāva kaimiņieni

2. jūlijā Feofaniju K., kura dzīvo Stabulnieku pagasta Vilcānos, piekāva un apsūdzēja Baiba S., kura arī dzīvo tā paša pagasta Vilcānos. Vainīgajai izteikts oficiāls brīdinājums.

Terorizē sievu

2. jūlijā pret Anfsu G., kura dzīvo Preiļos, Rēzeknes ielā, viņas vīrs Pjotrs G., būdams alkohola reibumā, veica huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

Neaudzina bērnus

2. jūlijā konstatēts, ka Ilga N., kura dzīvo Līvānos, Krustpils ielā, nepilda savu mazgadīgo bērnu audzināšanas pienākumus. Sastādīts administratīvais protokols. Šāds protokols sastādīts arī pret Līvānos, Rīgas ielā dzīvojošo Lidiju J. Arī viņa nepilda savas mātes pienākumus un neaudzina savu mazgadīgo bērnu.

Skandalā alkohola reibumā

3. jūlijā Parfirijs S., kurš dzīvo Preiļos, Talsu ielā, griezās pēc palīdzības policijā sakarā ar to, ka viņa dēls Ivans S., būdams alkohola reibumā, sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

3. jūlijā ģimenes skandālu alkohola reibumā sarīkoja Valdis O. Stabulnieku pagasta Krištobos. Izteikts oficiāls brīdinājums.

4. jūlijā Aglonas pagasta Rajeckos Juris Z., būdams alkohola reibumā, izdarīja huligāniskas darbības pret iesniedzēju. Sastādīts administratīvais protokols.

7. jūlijā Riebiņos, Dārzu ielā dzīvojošais Jānis G. savā dzīves vietā veica huligāniskas darbības pret Uljanu N. Sastādīts administratīvais protokols.

Tirgo nelikumīgi iegādātu un vecu preci

3. jūlijā Rudzātu pagasta Steķos zemnieku saimniecības «Kalniņš» autoveikalā atrasti tabakas izstrādājumi bez marķējuma. Sastādīts administratīvais protokols.

3. jūlijā konstatēts, ka SIA «Miko — 97» veikalā «Nereta» Turku pagastā atradās prece ar beigušos realizācijas termiņu. Sastādīts administratīvais protokols.

Vīru apsūdz, pēc tam pažēlo

5. jūlijā Lita S. Siļukalna pagasta Sondoros izsauca policiju tāpēc, ka vīrs Pēteris S. sarīkoja ģimenes skandālu. Kad policija ieradās, viņa atteicās rakstīt iesniegumu. Sastādīts administratīvais protokols par nepamatotu policijas izsaukšanu.

Nepakļaujas policistu prasībām

6. jūlijā Edgars K., kurš dzīvo Līvānos, Rīgas ielā, būdams alkohola reibumā, aizturēšanas brīdī

nepakļāvās likumīgajām policijas darbinieku prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

7. jūlijā administratīvais protokols par nepakļaušanos likumīgajām policijas darbinieku prasībām sastādīts arī otram līvānietim — Jurim L., kurš dzīvo Rīgas ielā.

Huligāniski uzvedas

7. jūlijā Dzintars A. alkohola reibumā huligāniski izturējās pret Anitu A. Līvānos, Krasta ielā. Sastādīts administratīvais protokols.

8. jūlijā sastādīts administratīvais protokols Siļukalna pagasta Opolūs iedzīvotājam Guntaram S., kurš draudēja Konstantīnai S. izrēķināties ar viņu un viņas dēlu.

9. jūlijā Jānis C. sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Celtuves ielā. Sastādīts administratīvais protokols.

9. jūlijā Līvānos, Rīgas ielā Pjotrs P. veica huligāniskas darbības pret savu bijušo sievu. Sastādīts administratīvais protokols.

9. jūlijā huligāniskas darbības Sutru pagasta Sutros veica Viktors P. Vainīgajam izteikts oficiāls brīdinājums.

10. jūlijā, būdams alkohola reibumā, huligāniskas darbības Jersikas pagasta Iesalniekos veica Jānis K. Sastādīts administratīvais protokols.

Zaģi uzdarbojas zemnieku saimniecībā

10. jūlijā saņemts iesniegums no Sutru pagasta zemnieku saimniecības «Vitoli» par to, ka nozagti seši ruberoida ruloni. 11. jūlijā no saimniecības saņemts jauns iesniegums par to, ka nozagti sūknis. Vainīgās personas ir noskaidrotas. Tie izrādījās vietējie pagasta iedzīvotāji. Tiek risināts jautājums par krimināllietas ierosināšanu.

Aizturēts par automobiļu «aptīrīšanu»

10. jūlijā par emblēmu noņemšanu no automaģistrāla Preiļos tika aizturēts nepilngadīgais A.D.

Meklē velosipēdu zagļus

15. jūlijā nezināmi zagļi Preiļos, Rēzeknes ielā 34 un 30, uzlauzot pagraba durvis, nozaga divus velosipēdus. Vainīgie tiek noskaidroti.

Nelikumīgi saņem atmaksu par akcīzes nodokli

11. jūlijā ierosinātas divas krimināllietas par krāpšanu. Iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestā viltotus degvielas iegādes čekus, tika saņemta akcīzes nodokļa maksa. Vainīgās personas ir noskaidrotas.

Cietušais gāja bojā

8. jūlijā Līvānos pret J.G. tika izdarīti smagi miesas bojājumi, no

kuriem cietušais notikuma vietā mira. Tika ierosināta krimināllieta.

Izdemolē automaģistrālu

15. jūlijā Preiļos divām vieglajām automaģistrālam izdauzīti stikli, un tās izdemolētas. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Ceļu policijas ziņas

9. jūlijā Preiļos, Kooperatīva ielā automaģistrāla Mazda vadītājs no Rušonas pagasta netika galā ar auto vadību un iebrauca betona apmalē. Rezultātā tika bojāts auto, šoferis un pasažieris guva miesas bojājumus. Ierosināta krimināllieta.

11. jūlijā ceļa Līvāni — Mežāncāni 12. kilometrā notika sadursme starp traktoru un autobusu. Bojāti transporta līdzekļi, cietušo nav.

13. jūlijā saņemts iesniegums no Ogres ceļu policijas, ka 1. jūlijā kapusvētku laikā Rožupes pagastā bojāta A. L. automaģistrāla. Vainīgā persona noskaidrota.

13. jūlijā Ludzas iedzīvotāja N.M. uz ceļa Daugavpils — Rēzekne Preiļu rajona teritorijā pakļuva zem smagās automaģistrālas, kuru vadīja Polijas pilsonis. Cietusi smagā stāvoklī nogādāta Preiļu slimnīcā. Notiek lietas pārbaude.

Ceļu policija atklājusi, ka G. Grigaļš no Upmalas pagasta gada laikā atkārtoti vada automaģistrālu, būdams alkohola reibumā.

15. jūlijā Jersikas pagasta Pilskalnā autobuss Ikarus-205 uzbrauca stāvošai automaģistrālai Mazda-626. Cietušo nav, bojāti transporta līdzekļi.

15. jūlijā Līvānos Stacijas ielā notika sadursme starp automaģistrālam Audi un Opel Vectra. Cietušo nav.

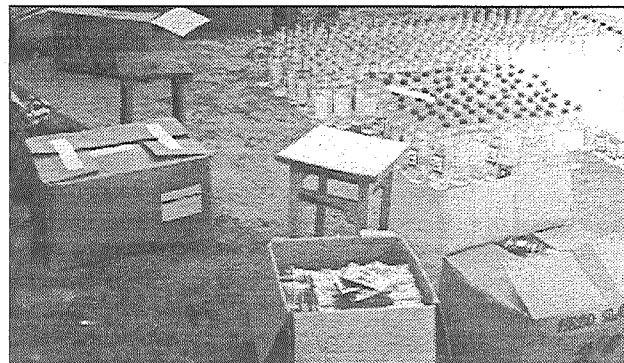
15. jūlijā Preiļos, Dārzu ielā 17 automaģistrāla VW Golf iebrauca mājas žogā un no notikuma vietas aizbēga. Notiek lietas izmeklēšana un vainīgo personu noskaidrošana.

Laikā no 9. līdz 16. jūlijam aizturēti astoņi autovadītāji, kuri vadīja automaģistrālas, būdami alkohola reibumā.

Riebiņos atklāta spirta un cigarešu glabātava

Riebiņos, Aizupes ielā 8, saimniecības telpās, kas pieder Valērijam Koļesņikovam un automaģistrālam Mazda-626, kura pieder Vitālijam Cvetkovam un kurš dzīvo Preiļos, Liepu ielā 1-57, atklāta nelikumīgi glabāta prece. Šeit atrasti 510 litri spirta, kas pildīts 200 litru mucā, plastmasas kannās un pudelēs, kā arī 245 litri degviņas, 1622 paciņas dažādu marķējumu cigarešu bez akcīzes marķējuma un izcelsmi apstiprinošiem dokumentiem. Nelikumīgo preci policija izņēma.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

● Tā izskatījās nelegālajā alkohola novietnē Riebiņos.

1986. gads. Antidepressants prozaks

1972. gadā kompānija «Lilly Industries» sintezēja jauna tipa antidepressantu, ko nosauca par prozaku. Cilvēka smadzenēs tika atklāts serotīns, kas atbild par cilvēka noskaņojumu: pārlietu zems serotīna līmenis izraisa agresiju un depresiju. Prozaks paaugstināja serotīna līmeni, «dzēšot» depresijas simptomus. Tam bija maz blakusefektu, tas neizraisīja pieradumu un

nebija bīstams, pat pārdozējot. Pirmie to 1986. gadā izmēģināja beļģi, bet pēc diviem gadiem — amerikāņi, kas pasludināja šīs zāles gandrīz vai par panaceju. 1997. gadā jau trīsdesmit miljoni cilvēku visā pasaulē ārstējās ar prozaku. Tas tiešām ir viens no vislabākajiem anti-depresantiem, taču, diemžēl, arī tas nespēj likvidēt depresijas cēloņus.

VESELĪBA

Slikta dūša... Ko darīt?

Kad mums ir slikta dūša, kad sākas vemšana, uztraucamies ne pa jokam, jo nezīnām — kāpēc.

Vemšana var būt kā blakusparādība, lietojot medikamentus, to var izraisīt vīrusu infekcijas. Protams, slikta dūša un vemšana var būt arī bojāta, nekvalitatīva uztura dēļ.

Ja tas notiek ilgstoši un intensīvi, sekas var būt organisma atūdeņošanās. Par to liecina stipras slāpes, reta urinēšana vai tumši dzeltens urīns, izkaltusi mute, pietūkušas acis. Āda kļūvusi neelastīga.

Tūlītējā ārsta palīdzība nepieciešama, ja ir iekšējā asiņošana. Tās pazīme — asiņaina vai melna, kafijas biezumiem līdzīga, vemšana vai fekālijas. Nepatīkama sajūta ārā vemšanas laikā. Taču stipras slāpes mēdz būt reti. Vemšana

var būt arī pēc galvas traumas.

Ko darīt mājās apstākļos, kad vēl nav skaidrs, kāpēc sākusies vemšana, un kamēr nav ārsta palīdzības?

Vajag dzert ūdeni nelieliem malciņiem vai sūkā ledus gabaliņus. **Nedzeriet uzreiz pārāk daudz un neēdiet cietu barību!** Ja kļūst labāk, pamēģiniet buljonu, kas nav treknis, un ābolu biezeni. Piena produkti stāvokli reizēm pasliktina. Pie normāla, parasta ēdiena atgriezieties pamazām. Bērniem dodiet atvēsinātu augļu sulu.

Ja vemšana atkārtojas vai vērojams liels šķidrums zudums organismā, sauciet ārstu vai ātro palīdzību. Preparātus, kas paredzēti pret vemšanu, labāk nelietot, ja nu vienīgi ārkārtējās nepieciešamības dēļ.

Kā atbrīvoties no kārpām

Kārpas ir vīrusa dabas saslimšana, ar ko var inficēties, piemēram, veļkot cita apavus, staigājot basām kājām. Ar šo vīrusu aplipinās tieša saskarē ar kārpu.

Uz ādas rodas cieti, sausi, norobežoti un nesāpīgi veidojumi ar nelīdzenu virsmu no kniepadatas galviņas līdz rieksta lielumam netīri pelēkā vai miesas krāsā.

Visbiežāk kārpas lokalizējas roku pirkstu mugurpusē un ar tām parasti slimo jaunieši.

Pēdas kārpas, kas rodas vietās, kur spiež apavi, ir dzeltenpelēcīgas, ļoti cietas un sāpīgas, pat mēģinot tās izplatīties tālāk pa pēdu un rokām, ar tām var viegli inficēt citus. Jo ātrāk uzsāk kārpu ārstēšanu, jo ātrāk un vienkāršāk no tām var atbrīvoties.

Nesen izveidojušos kārpiņu var

mēģināt likvidēt ar tautas līdzekļiem — struķu sulu.

Ja tas nelīdz, var pamēģināt atbrīvoties no kārpām, izmantojot kādu no kārpu likvidēšanas līdzekļiem, kas nopērkami aptiekās. Tie tiek piedāvāti krēma un ziedes veidā, tikai ar šiem līdzekļiem jārikojas ļoti uzmanīgi, ievērojot ražotāja instrukcijas, jo var iekāst arī apkārtējā āda. Taču visātrāk un efektīvāk no kārpām var atbrīvoties, tās piesaldējot ar šķidro slāpekli. Pēc apsaldēšanas kārpiņa sacietē, sakalst un 2-3 nedēļu laikā nokrīt.

Nākamajā dienā pēc apsaldēšanas kārpa parasti ir sāpīga, tāpēc tam jāizvēlas laiks, kad nav jādozdas uz balli. Ļoti būtiski ir atbrīvoties no visām kārpām, arī visnecīgākajām, jo tās var turpināt izplatīties.

Ārsti sapratuši, vēl jāieskaidro pārējiem

Amerikā veiktā ārstu aptauja apliecinājusi, ka 96% medicīni labi izprot, kādas kaitīgas blaknes var izraisīt tailenola lietošana. Tagad atliek strādāt pie tā, lai tikpat labi informēta būtu sabiedrība, uzskata aptaujas veicēji no Mičiganas universitātes.

Tailenols var novest pie nāvi izraisošiem aknu bojājumiem, ja to lieto lielās devās — apzināti pašnāvības mēģinājumos vai neapzināti — kā pretsāpju līdzekli, kad ticis lietots arī daudz alkohola, citi medikamenti vai arī cilvēks ir badojies. Tailenols var kaitēt arī tad, ja cilvēkam jau ir problēmas ar aknām. Apzināta pārdozēšana ir visbiežākais aknu atteikšanās cēlonis, taču jāņem vērā arī citi gadījumi.

Aptauja apliecinājusi, ka 96% ārstu zina, ka cilvēkam, kas izdzer vairāk nekā trīs alkohola glāzes dienā, tailenola lietošana var izraisīt aknu saindēšanos. Tikpat daudz medicīni zina, ka līdzīgus draudus rada tailenola lietošanas normu pārsniegšana 24 stundu laikā. 95% medicīni zina, ka tailenols var kaitēt pacientiem, kas slimo ar aknu cirozi. Tomēr tikai 60% ārstu zina, ka tailenola lietošana ilgākā laika posmā var kaitēt cilvēkiem, kas badojas un lieto zāles kā pretsāpju līdzekli.

«Kopumā ārstu zināšanas ir labas,» atzīst Roberts Fontana, viens no aptaujas veicējiem. «Tagad medicīni jāmudina, lai viņi vairāk par to stāsta saviem pacientiem. Mums arī jāatrod jauni sabiedrības izglītošanas paņēmieni.»

Pēc preses materiāliem

Ja tuvumā nav aptieciņas

Plāksteris, jods, marles saite, medicīniskā ogle un citrmons — tas varētu būt mājās aptieciņas minimums. Taču, ja tā nav, tad zāles kļūmīgā situācijā jāmeklē riņķī apkārt. Latvijas plašās katrai zālei un puķei ir kāda ārstnieciska īpašība. Bez šaubām, tās ir jāpazīst!

Ja gadījies nobrūzums vai pūns, tad pirmā zāle ir **ceļmallapa**. Pirms liek uz sāpīgās vietas, to vajadzētu nomazgāt. Līdzko tā savītusi, jāliek klāt jauna. Ja brūce asiņo, tad līdz ar ceļmallapu palīdzēs **pelašķis**. Tie var būt ziedi vai lapiņas. Tās saberž pirkstos, lai veidojas putriņa un liek uz brūces. Taču, lai sīkie ziediņi neiekļūtu brūcē, jābūt sterilas marles starplikai. Asiņošanu var apturēt ar **ķiršu lapām**. Ja brūce jau sākusi pūžņot, tad ārstēšanās notiek ar **klīngerišu** kompresēm. Pret brūcēm un jēlumiem derēs arī **ku-**

melītes, madaras, nātres. Antiseptiķi (lieto gan iekšēji, gan ārēji) var būt **ķiploku sula, malvas lapas un ziedi, alveja, mārrutki un timiāns**.

Pret kukaiņu kodumu niezi palīdzēs **pieneņu sula** vai saberzta **ķiploku lapas**.

Ja ir aizdomas par saindēšanos ar augiem, jāizraisa vemšana. Ja pie rokas nav medicīniskās ogles tabletes, tad **bērza koka ogle, sajakta ar ūdeni, būs tikpat efektīga**. Pret caureju līdzēs **kazenāju, gobu mizu, lazdu lapu, piparmētru uzlējumi** (ekstrakts, ko iegūst mērcējot) vai **melleņu, brūkleņu un ozola mizu novāriņi** (ekstrakts ko iegūst vārot).

Arī vasarā gadās saaukstēties. Pirmais palīgs šādā situācijā būs **liepziedu tēja** ar medu. Lieliski derēs arī svaigi saspīestas **upeņu ogas, pārlietas ar karstu ūdeni**. Ja ir klepus, tad tējas pamatā jābūt

ceļmallapām un piparmētrai. Inhalācijām jāsaplūc **kumelītes**, nebūt nevajag ziedīņus, pietiks arī ar kātu novāriņumu. Sinepju plāksterā vietā var pagatavot **mārrutku plāksteri** — sarīvē sakni, iegūto putriņu ietin mārrutka lapā un liek uz krūtīm. Ja āda ir maiga un jūtīga, jābūt starplikai no vairākkārtīgas marles vai auduma. Virs «plāksterā» jāuzliek celofāna maisiņš un stingri jānotin ar, piemēram, divi. Jāuzmanās, jo mārrutki kodīs acis.

Kad veselība atgūta, tad šos ārstniecības augus var ievākt arī ziemeļiem. Jāatceras, ka augiem jābūt veselīgiem, nebojātiem (ne kukaiņu, ne slimību, ne ķīmikāliju, ne lielceļa putekļu). Tie jāvēc saulainā laikā, un pirms kaltēšanas tos nedrīkst mazgāt (izņemot saknes, gumus, sīpolus). Žāvē ēnā, vējainā vietā brīvi izklātas vai izkārtas, nedrīkst saspīst.

Miedziņš nenāk?

Nupat likās — kritisi gulēt, un gulēsi kā nosists, bet, ievēlies savā midziņā un jau kuro stundu grozies no vieniem sāniem uz otriem. Ja tā notiek regulāri — vai slikti gulētā nakts otrā dienā traucē jums veikt dienas darbus? Vai bezmiega nakts padara jūs nervozu un kašķīgu, apgrūtinot saskarsmi ar ģimeni un draugiem? 20% autoavāriju notiek tāpēc, ka šoferi ir aizmiguši nelaiķi. Nav jāmeģina šīs problēmas risināt ar vārtīšanos gultā. Tas var būt arī nopietnu slimību simptoms. Efektīga miega problēmu risinājuma sākums ir savas ārstu apmeklējums.

Agrīns problēmas izvērtējums un attiecīga rīcība neļaus islaicīgiem miega traucējumiem pārtapt par hroniskiem. Rūpīgi izmeklējot, ārsts var noteikt jūsu miega traucējuma cēloni un ieteikt vislabāko rīcības plānu. Ārsts spēs jums labāk palīdzēt, ja varēsiet skaidri un precīzi raksturot problēmas. Minētie padomi ļaus to darīt efektīvāk.

● Pirms sarunas ar ārstu mēģiniet atcerēties specifisku dienas un nakts simptomus, kas jūs satrauc, cik bieži šie simptomi jūs nomoka un ko jūs esat darījis, lai tos likvidētu. Aprunājieties ar cilvēku, ar ko guļat vienā gultā, jo viņš varētu sniegt informāciju par visu, ko novērojis jūsu miega laikā (piemēram, pašam nemanot, jūs vairākkārt islaicīgi mostaties, vai atkārtoti krācat).

● Negaidiet ikgadējo veselības pārbaudi vai ārsta apmeklējumu

cita iemesla dēļ. Dodieties pie ārsta tieši miega traucējumu dēļ, jo tikai tad jums būs pietiekami daudz laika, lai tos apspriestu. Ja tomēr gribat runāt par savām miega problēmām, apmeklējot ārstu cita iemesla dēļ, pieminiet miega problēmas sarunas sākumā, bet ne beigās, ejot ārā pa durvīm.

● Ja jūs neapmierina ārsta ieteikumi, nākamais solis, ko vajadzētu spert, ir doties pie ārsta, kas nodarbojas tieši ar miega problēmām — miega speciālista.

Informācija, ko sniegsit ārstam, palīdzēs viņam noteikt visticamāko jūsu miega problēmu cēloni.

Biežākie cēloņi

● Nepareizi ieradumi, piemēram, fiziska slodze vai kofeīnu saturošu dzērienu dzeršana īsi pirms gulētiešanas.

● Stress, piemēram, darba vietas maiņa, šķiršanās, tuva cilvēka nāve.

● Sāpes.

● Tādi miega traucējumi, kā miega apnoe (nakts laikā vairākas reizes naktī cilvēks islaicīgi pārtrauc elpot).

Miega problēmas cēloni noteiks ārsts, un nepieciešamības gadījumā jāārstē pamatslimība. Ja cēlonis ir sāpes, piemēram, locītavu sāpes, izvēlas zāles, kas ārstē locītavas — mazināsies sāpes un uzlabosies miegs.

Ja miega traucējumus izraisa stress vai slikti paradumi, lielākā daļa miega speciālistu iesaka mainīt dzīves veidu un neilgi lietot miega zāles.

Ieteikumi miega problēmu novēršanai:

● Regulāri nodarbojieties ar iecienīto sporta veidu, bet ne tieši

pirms iešanas gulēt, jo tas var apgrūtināt iemigšanu.

● Nelietojiet alkoholu, kofeīnu saturošus dzērienus, nesmekējiet vakarā un pirms iešanas gulēt.

● Strādājiet dienā, guliet naktī.

● Izmantojiet guļamistabu tikai gulēšanai un seksam, neēdiet, nestrādājiet un neskatieties televīzoru gultā.

● Radiet guļamistabā gulēšanai labvēlīgu vidi, uzturiet to vēsu, tumšu un klusu.

● Ejiet gulēt un celieties noteiktā laikā.

● Pirms iešanas gulēt palasiet nomierinošu grāmatu, paklausiet mierīgu mūziku, ieejiet siltā vannā.

● Uzrakstiet savas neatrisinātās problēmas uz papīra, tā noliekt tās malā, un nemēģiniet tās risināt miegam atvēlētajā laikā.

Īsu laiku lietotas miega zāles var būt drošs un iedarbīgs līdzeklis, lai ārstētu miega traucējumus, bet tikai tad, ja jūs dosities pie ārsta laikus.

Neceriet uz ātru efektu, ja nesat bijis pie ārsta 10-20 gadus, sevi mierinot, ka «man tāpat neviens nevar palīdzēt».

Ilgstoši lietojot vai izmantojot lielās devās, daži medikamenti var izraisīt atkarību. Dažiem cilvēkiem var parādīties blakus efekti — miegainība nākamajā dienā, islaicīga bezmiega pastiprināšanās u. c. Aprunājieties ar savu ārstu un atrodi sev vispiemērotāko ārstēšanas veidu.

Ieteikumi apkopot Višpasaules miega un veselības projekta — «Miega traucējumu izglītojošais komplekss».

Ainārs Vecvagars, neirologs

Paskaties, kā saule smaida,
un tu saņem no tās glāstu,
Ūdens, strautā burbulodams,
dziļu dzīves stāstu stāsta.
Tev te pieder tik daudz laba,
citu smieklī, paša sāpes,
Un tur dziļi, dziļi sirdī — padoms,
kā var veldzēt slāpes.

Laikraksts
«Novadnieks» un
pagastu padomes
sirsniņi sveic jubilārus!

- AGLONAS pagasts
* 60 gadi Jānim Sondoram
* 70 gadi Antoņinai Zukulei
AIZKALNES pagasts
* 75 gadi Leokādijai Miglānei
GALĒNU pagasts
* 60 gadi Aleksejam
Nahodkinam.
* 65 gadi Jānim Geduševam
PELĒČU pagasts
* 80 gadi Antoņinai Utinānei
PREIĻU pagasts
* 55 gadi Veltai Zeiliņai
* 70 gadi Annai Ašeniecei
RIEBIŅU pagasts
* 60 gadi Viktoram Bluzmam
* 91 gads Magdalenai Prikulei
ROŽKALNU pagasts
* 55 gadi Lidijai Sēbriņai
* 70 gadi Zentai Šalkovskai
* 80 gadi Pēterim Lazdānam
RUDZĀTU pagasts
* 50 gadi Vladimīram Ševčenko
SAUNAS pagasts
* 65 gadi Jānim Madalānam
* 70 gadi Olgai Gilučei
SILAJĀŅU pagasts
* 61 gads Feodosijai Krotovai,
Danilam Krotovam,
Fjodoram Tolstovam
* 88 gadi Jakovam Gruzdomam
SĪĻUKALNA pagasts
* 65 gadi Genovefai Putričai
STABULNIEKU pagasts
* 65 gadi Jānim Prikulam
SUTRU pagasts
* 65 gadi Jāzepam Vilcānam,
Fjodoram Bogdanovam
* 84 gadi Teklai Znotiņai
* 91 gads Bronislavai Usānei
TURKU pagasts
* 56 gadi Dzintrai Kirilovai,
Jānim Silavam
* 65 gadi Janīnai Grugulei
* 71 gads Marijai Martinovai
* 80 gadi Paulīnai Utkinai
UPMALAS pagasts
* 75 gadi Helēnai Bartusevičai
* 80 gadi Emilijai Upeniecei
* 81 gads Annai Pūgai
VĀRKAVAS pagasts
* 50 gadi Lūcijai Upeniecei
* 82 gadi Kazimīram Vucānam
* 84 gadi Minnai Rimicānei
* 87 gadi Annai Kirilovai

Sveicam
pilngadniekus!

- * Ivetu Livdāni Aglonas, Guntu
Gorožnieci Galēnu, Ivaru Somu
Preiļu, Viju Čeirāni Rušonas,
Edgaru Livzānu Stabulnieku pa-
gastā.

Sagatavots pēc pagastu padomju
sniegtajām ziņām

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

Pārdod

Audi-80. Tālr. 9655377;
siena pļaujamo platību, lēti. Tālr. 53-32249 vakaros
vai rītos līdz 7;
labu 4. laktācijas govī, Volgu M-24 izjauksanai. Tālr.
53-38719;
lietotus bišu stropus. Tālr. 73510, 23356;
paštaisītu motobloku. Tālr. 24135.

Pērk

māju jebkurā stāvoklī Preiļos. Tālr. 56779 vai 76243.

Dažādi

Veic dzīvokļu remontus. Tālr. 9755961.

Atrasts mobilais telefons. Interesēties Preiļu nova-
da «Pelšos». R.Kukare.

Vajadzīgi strādnieki gateri Silajānos.

Pienem lapu koku un skuju koku mežu
diam. no 16 cm un vairāk,
garums 3,75 m.
Samaksa uzreiz. *Transports.*
Tālr. 53-57784 pēc 20,
mob. tel. 9164135.

Vajadzīgi strādnieki kokzāģētava

Preiļos: galdnieki, R-63, lentzāģu
operatori un palīgi, elektrometinātājs,
atslēdznieki autoremontam KAMAZ.

Iepērk zāgbaļķus un cirsmas.

Tālr. 53-81120, 9-431645.

SIA «Jēkabpils Piena Kombināts» Iepērk pienu, 8-12 sant./litrs.

Samaksa regulāra, ik dekādi.
Pieņem darbā piena pārvaldātājus
ar savu transportu vai pērk piena
pārvaldāšanas automašīnas.
Tālr. 9640131, 52-31436.

Iepērkam mājlopus gaļai.

Tālr. 21956, 24147.

Iepērk visa veida lopus dzīvsvārā un gaļu.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55743, mob. tel. 9199314.

DEVĪTO KLAŠU ABSOLVENTI! Jēkabpils agrobiznesa koledža

tiekl kompleksā
papildu grupa specialitātē
KOMERCĀRĀBĪBA.
Aicinām pieteikties
līdz 27. jūlijam
Jēkabpilī, Pasta ielā 1,
tālr. 52-31952.
Vidusskolu absolventiem
koledžas dienas nodajā
iespējams apgūt
GRĀMATVEDĪBAS specialitāti.

19. un 22. jūlijā pārdos brūnus un melnus jaun-
putnus (2,5-6 mēn.), brūnas dējējvistas, Pekinas
pilēnus, pelēkus un baltus zoslēnus, gaiļiņus. An-
spokos 7.00, Aizkalnē 7.10, Pelēcos 7.25, Ārdavā 7.40,
Aglonā 7.55, Jaunaglonā 8.10, Aglonas st. 8.25, Baškos
8.35, Kastīrē 8.40, Gailišos 9.00, Preiļos 9.15, Sutros
10.10, Rožupē 10.25, Vanagos 10.35, Līvānos 11.00,
Pāterniekos 11.30, Rudzātās 11.45, Priekules 12.00, L. An-
spokos 12.10, Smelteros 12.20, Polkoronā 12.35, Galēnos
12.45, Stabulniekos 13.00, Pieniņos 13.15, Riebiņos 13.30,
Ančkinos 13.50, Vārkavā 14.00, Upmalā 14.15, Rimicānos
14.25, Piliškās 14.45. Tālr. 21270, 1-9186065.

- Firma pērk un pārdod sertifikātus.
- Sniedz juridiskus pakalpojumus.
- Pieņem pasūtījumus spiedogu, zīmogu un vizītkaršu
izgatavošanai.
- Pieņem pasūtījumus dokumentu noformēšanai
IU, ZS, SIA, paju, kooperatīvo sabiedrību
reģistrēšanai, likvidēšanai, izmaiņām statūtos ar
tālāku dokumentu reģistrēšanu Uzņēmumu reģistrā.
Adrese: Preiļos, Raiņa bulvārī 13 (poliklīnika),
3. stāvā, 302. kab. Tālr. 22770, 6559587.

Licencēta firma pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus

Preiļos, Raiņa bulvārī 15, tālr. 5307068
līdz plkst. 12, 23024 vakaros;
Līvānos, Stacijas ielā 1, tālr. 44228
dienā, 41221 vakaros.

OBJEKTS PĀRDOTS

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO:
ir noslēgts

valsts īpašuma objekta – ēku un būvju Preiļu rajonā,
Rožupes pagastā, Drēņu sādžā, Krasta ielā 6,
objekta nr. 2 – garāžas

pirkuma līgums

Atrašanās vieta:

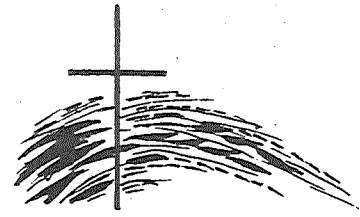
Krasta ielā 6, Drēņu sādža, Rožupes pagasts, Preiļu rajons, LV-5327

Objekts pārdots: Eleonorai Sondorei

Privatizācijas pamatnosacījumi:

- jāievēro vides aizsardzības noteikumi saskaņā ar spēkā esošo
likumdošanu.

Pirmpublikācija: 10.07.2001, "Latvijas Vēstnesis" nr.106

Agri tev satumsa vakars,
Tik agri tev dusēt bij' iet.
Un mīļajiem taviem pie kapa
Tik agri bij asaras liet.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Maijai Spūlei, DĒLU
tragiski zaudējot.

Preiļu novada dome

Bērns, Tava dzīvība
Kā ķirsītis ziedos balts.
Nu, tumsas roku nolauzīts,
Tas mūžības vējos šalc.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Maijai Spūlei, DĒLU smiltājā izvadot.
Līvānu novada dome

Manis dēļ, māmuliņa,
Neaud baltu villainiņu

Apsēģos kalniņā
Ar zaļo velēniņu.

Izsakām dziļu līdzjūtību Maijai
Spūlei, DĒLU smiltājā aizvadot.

Rožupes pagasta komiteje

Nodzisa prieks, —

sirds skaudri smeldz,
Caur sākām saule jāšaredz.

Izsakām dziļu līdzjūtību Maijai
Spūlei, DĒLU smiltājā aizvadot.

Turku pagasta komiteja

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas,
No sirdim, kuras sākām pielijušas.
Skumstam kopā ar Maiju Spūli un
viņas tuviniekiem, dēlu MĀRTIŅU
kapu kalnā guldot.

Jersikas pamatskolas kolektīvs

Mātes mīlestības zelts
Staro mūžos visam pāri.

Skumju brīdī esam kopā ar Aivaru
Ušpeli, MĀTI zaudējot.

Preiļu rajona izglītības pārvaldes
kolektīvs

Kā negribas ticēt, ka cilvēks var tā —
No gaišas dienas aiziet mūžībā.

Izsakām līdzjūtību Jevgeņijas
UŠPELES piederīgajiem,
kad negaidīti, bez atvadu vārdiem
ir apklususi viņas sirds.

Silajāņu pagasta padome

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Jevgeņijas UŠPELES piederīgajiem
sakarā ar viņas aiziešanu mūžībā.

Silajāņu pagasta sieviešu
folkloras kopa

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.

Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palīdzētu.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jānim
Podskočijam, MĀSU zaudējot.

Bijušie darbabiedri

Sērās noliecām galvu un skumju
brīdī esam kopā ar Jāni Svoku, no
MĀMUĻAS uz mūžību atvadoties.

Kaimiņi

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Kinoteātris «Ezerzeme»
Preiļos

◆ 20., 23., 24. un 25. jūlijā pulksten 20.00, 22. jūlijā pulksten
20.00 un 22.00 komēdija «*Ko vēlas sievietes*».

Riebiņu kultūras nams

◆ 21. jūlijā pulksten 22.00 ielūdz grupa «Favorīts». Koncerts,
diskotēka.

Upmalas pagasts

◆ 20. jūlijā pulksten 22.00 Upmalas estrādē diskotēka
«Efekts».

◆ 21. jūlijā pulksten 20.00 Upmalas estrādē dramatiskā
kollektīva teātra vakars.

Stabulnieku kultūras nams

◆ 21. jūlijā pulksten 22.00 balle, spēle grupa «Laineri».

Informāciju sagatavoja L. Rancāne